

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden 1995-2000 indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder, der kan have betydning for vurderingen af tidsserierne i *Konjunkturstatistik*. For lovene angiver de øverste datoer tidspunktet for Folketingets vedtagelse. Datoen sammen med lovnummeret refererer til tidspunktet for stadfæstelsen.

1995

1. jan. EU udvides

Finland, Sverige og Østrig optages som medlemmer af Den Europæiske Union, der herefter har 15 medlemslande.

9. jan. Østrig indtræder i EMS-samarbejdet

Fra 9. januar er den østrigske schilling indtrådt i det europæiske valutakurssamarbejde (EMS) med udsvingsgrænser på ± 15 pct. I forbindelse hermed er der fastsat interventionskurser for den østrigske schilling i forhold til de andre deltagerlandes valutaer. I forhold til den danske krone er interventionskurserne:

Købskurs: 46,6910 DKK pr. 100 ATS

Salgskurs: 62,9561 DKK pr. 100 ATS

ECU-centralkursen for den danske krone er uændret: 1 ECU = 7,43679 DKK. Interventionskurserne mellem de hidtidige EMS-valutaer er ligeledes uændrede.

16. feb. Statsligt overenskomstforlig

De statsansatte, repræsenteret ved CFU, indgår forlig med finansministeren. Den samlede lønramme udgør for den 2-årige overenskomstperiode 3,5 pct. Heraf afsættes 2,25 pct. til generelle lønstigninger, som falder 1. april 1995 med 0,70 pct., 1. april 1996 med 0,75 pct. og 1. oktober 1996 med 0,80 pct. De resterende 1,25 pct. afsættes til pension og andre puljeformål. Der er endvidere aftalt en fortsat reguleringsordning i forhold til lønudviklingen på det private arbejdsmarked. Forliget indeholder endvidere følgende hovedpunkter:

- Lokalløn: I 1995 er 0,87 pct. af lønnen lagt ud til lokal forhandling, mens tallet i 1996 bliver 1,04 pct. Der er dog tale om et loft, og det er frivilligt, om de statslige virksomheder vil benytte ordningen, som afskaffes i løbet af de kommende to år.
- Pension: De ansatte, der ikke har fuldt udbyggede pensionsordninger, får 2,1 pct. mere til pension fra 1. oktober 1995. Dermed når ordningerne op på cirka 10 pct. af lønnen. Endemålet er 12 pct., som ventes at falde på plads i 1997.
- Omsorgsdage: En del af barselsorloven kan fremover bruges som omsorgsdage. Statsansatte kvinder har orlovet otte uger før det fastsatte fødselstidspunkt, men venter de til 6 uger før, får de til gengæld 10 dage, der kan tages enkeltvis i løbet af barnets første leveår. Både fædre og mødre kan desuden gemme optjent afspadsering og bruge den til at passe syge børn.
- Uddannelse: Flere statsansatte kan få fuld løn under uddannelse. Hvor der i den seneste periode var afsat penge til 27.000 uddannelsesuger, er der i dette forlig sat penge af til 47.000 uger.

- Oplæringsløn: Nyuddannede akademikere, der har været ledige i ét år, kan blive ansat i en praktikantordning til 80 pct. af den normale begyndelsesløn. Til gengæld afsættes 20 pct. af arbejdstiden til uddannelse.
- Socialt kapitel: Parterne er enige om at gøre en fælles indsats for at øge beskæftigelsen i staten for grupper, der ellers har vanskeligt ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det er bl.a. aftalt, hvorledes sådanne stillinger kan oprettes på særlige løn- og arbejdstidsvilkår.

19. feb. Kommunalt overenskomstforlig

De kommunalt ansatte, repræsenteret ved KTO, indgår forlig med de kommunale arbejdsgivere. Den samlede lønramme udgør 3,5 pct. Heraf afsættes 2,22 pct. til generelle lønstigninger, som falder 1. april 1995 med 0,66 pct., 1. april 1996 med 0,78 pct. og 1. oktober 1996 med 0,78 pct. De resterende 1,28 pct. afsættes til pension og andre formål. Endvidere afskaffes lokallønnen til fordel for decentral løn. Der er et loft over den enkelte kommunes mulighed for at bruge penge til decentral løn. Pr. 1. april 1995 er den øvre grænse 0,6 pct. af den samlede lønsum. 1. april 1996 forhøjes beløbet til 0,8 pct. Lønmodtagerne bidrager til ordningen med 0,48 pct. og arbejdsgiverne med 0,32 pct. Den decentrale løn kan som noget nyt også anvendes til omstilling og videreuddannelse. Den største nyskabelse i overenskomsten er ti omsorgsdage pr. barn for begge forældre. Den nuværende reguleringsordning fortsætter i ændret form, hvilket indebærer, at lønstigninger på det private arbejdsmarked automatisk udløser højere løn til offentligt ansatte. Den nye overenskomst udbygger også pensionsordningerne for medarbejdere, som endnu ikke har fuldt udbyggede pensioner. Bidragene forhøjes med 2,4 pct.

20. feb. Overenskomstaftale på industriområdet

Dansk Industri og Co-industri indgår overenskomstaftale, som gælder for de næste 3 år. Aftalen indebærer, at mindstebetalingen stiger 1. marts 1995 med 1,60 kr., 1. marts 1996 med 1,75 kr., 1. marts 1997 med 1,75 kr. og 1. februar 1998 med 1,60 kr. Herudover forhandles en del af lønnen hjem ude på virksomhederne. Endvidere indeholder forliget bl.a. følgende elementer:

- Pension: Pensionsbidraget forhøjes henholdsvis 1. marts 1995, 1. marts 1996 og 1. marts 1997 med 0,6 pct., hvoraf arbejdsgiveren betaler 0,4 pct.
- Tillæg: Genetillæggene forhøjes med 6,0 pct. og lærlingesatserne med 6,2 pct.
- Arbejdstid: Arbejdstiden kan gøres mere fleksibel, hvis de ansatte vil være med til det. Den gennemsnitlige arbejdsuge kan fremover beregnes over 6 måneder mod før 6 uger. Før kunne arbejdsgiverne diktere en arbejdsuge på 40 timer, med den nye overenskomst kan arbejdstiden kun overstige 37 timer, hvis de ansatte går med til det.
- Opsigelsesvarsler: Der indføres et nyt opsigelsesvarsel på 14 dage, når man har været ansat 6 måneder.
- Sygdom: Perioden med løn under sygdom forlænges fra to til fire uger pr. 1. marts 1996.
- Barsel: Der indføres fra 1. marts 1997 fuld løn under barsel til kvinder dog maks. 95 kr. pr. time i 14 uger. Mænd får fuld løn under de to ugers fædreorlov.
- Efteruddannelse: Der ydes fuld løn under efteruddannelse, når medarbejderne deltager efter virksomhedens ønske, og hvor der ydes godtgørelse fra det offentlige.
- Socialt kapitel: Der indføres ikke direkte et socialt kapitel, men virksomhederne skal sætte forsøg i gang, der skal øge beskæftigelsen af unge, der har svært ved at få foden inden for på arbejdsmarkedet.

6. marts Ændringer i EMS-samarbejdet

Som følge af den valutakursjustering, som er vedtaget inden for det europæiske valutakurssamarbejde (EMS), er central-kurserne for spanske pesetas og portugisiske escudos nedskrevet med henholdsvis 7,00 pct. og 3,50 pct.

Der gælder herefter følgende interventionskurser for spanske pesetas og portugisiske escudos mellem Danmarks Nationalbank og valutahandlere:

Købskurs: 3,8614 DKK pr. 100 ESP

Købskurs: 3,2046 DKK pr. 100 PTE

Salgskurs: 5,2064 DKK pr. 100 ESP

Salgskurs: 4,3210 DKK pr. 100 PTE

Interventionskurserne for D-mark, franske franc, belgiske franc, hollandske gylden, irske pund og østrigske schilling er uændrede.

Kursjusteringen indebærer, at centralkurserne over for ECU ændres for samtlige EMS-valutaer. De nye centralkurser er følgende:

Danmark	1 ECU =	7,28580	DKK
Tyskland	1 ECU =	1,91007	DEM
Frankrig	1 ECU =	6,40608	FRF
Belgien	1 ECU =	39,3960	BEF
Holland	1 ECU =	2,15214	NLG
Irland	1 ECU =	0,792214	IEP
Spanien	1 ECU =	162,493	ESP
Portugal	1 ECU =	195,792	PTE
Østrig	1 ECU =	13,4383	ATS

For engelske pund, italienske lire og græske drachmer, der ikke deltager i valutakurssamarbejdet, er de teoretiske centralkurser:

England	1 ECU =	0,786652	GBP
Italien	1 ECU =	2106,15	ITL
Grækenland	1 ECU =	292,867	GRD

23. maj Tryg overtager Baltica

Tryg Forsikring køber Baltica Forsikring af Den Danske Bank. Tryg-Baltica forsikring bliver hermed Danmarks største forsikringsselskab.

24. maj Offentliggørelse af Velfærdskommissionens rapport

Velfærdskommissionen præsenterer sin rapport, som bl.a. indeholder følgende konklusioner:

- Uddannelsessystemet: Kommissionen foreslår en uddannelsesreform, der skal sikre erhvervslivet en høj kvalificeret og fleksibel arbejdskraft og forbedre hele befolkningens muligheder for at vinde permanent fodfæste på arbejdsmarkedet. Der er problemer på de erhvervsfaglige uddannelser, hvor frafaldet på hver årgang er på ca. 30 pct. Niveauet på de videregående uddannelser er saktet agterud, hvilket forringer Danmarks muligheder for at bevare sin plads blandt verdens mest velstående lande.
- Arbejdsmarkedet: Kommissionen er enig om, at lavere dagpenge og lavere mindsteløn ikke kan løse hele ledighedsproblemet. Det kan indebære et fald i levestandarden for samfundets svageste grupper, som er helt uacceptabelt. Men aktiverings- og dagpengesystemet bør indrettes således, at det altid kan betale sig at gå i gang med et arbejde eller en uddannelse. Det anbefales at gennemføre en mere effektiv afprøvning af rådighedsreglerne.
- Skatten: Der er to væsentlige problemer ved den danske skattestruktur: De høje marginalskatter og den forholdsvis

store indkomstskattebyrde for de laveste indkomster. Den høje arbejdsløshed for kortuddannede og lavtlønnede kunne tale for at lette beskattningen i bunden. Men hensynet til de offentlige finanser kræver fuld finansiering. Det taler for en lang og grundig forberedelse af den næste skattereform.

- Orlovsordningerne: Kommissionen foreslår en reform af orlovsordningerne til uddannelse og børnepasning og en afskaffelse af sabbatordningen.
- Overførselsindkomster: Det svageste udgangspunkt i den danske økonomi er den høje arbejdsløshed og de store udgifter til indkomstoverførsler. Det er Kommissionens opfattelse, at de store udgifter er udtryk for mere dybtgående svagheder i dansk økonomi og måske også de holdninger, som velfærdssamfundet og den lange periode med lavkonjunktur har været med til at skabe.
- Servicesektoren: Der ligger et stort beskæftigelsespotentiale i servicesektoren. Det anbefales at stimulere efterspørgslen på servicenydelser - fx ved målrettet støtte som til Hjemmeservice. Endvidere bør man satse på at uddanne egentlige servicemedarbejdere. Samspillet mellem den offentlige og private sektor skal øges på velfærdsserviceområdet.

1. juni Afgiftsændringer

Folketinget vedtager en række afgiftsændringer:

Med virkning fra 1. januar 1996 stiger afgiften på benzin med 17 øre. (Nr. 411/14. juni).

Den gamle lov om afgift af arv og gaver ophæves, og i stedet indføres en ny boafgift og en tillægsafgift. De hidtil gældende arveafgifter erstattes af boafgiften, hvor boet efter et bundfradrag på 180.000 kr. beskattes med 15 pct. Arv til fjernere slægtninge og foreninger bliver desuden pålagt en tillægsafgift på 25 pct., som beregnes efter fradrag og boafgifter. Arv og gaver mellem ægtefæller bliver helt fritaget for afgift. På gaveområdet kan forældre hver især afgiftsfrit forære børn og børnebørn gaver op til 40.000 kr. årligt. Gavebeløb derudover pålægges en afgift på 15 pct. (Nr. 426/14. juni).

Det er nu muligt at hæve kapitalpension i utide. Beskatning af pensionsordninger, der hæves i utide vil blive beskattet med en afgift på 60 pct. Undtaget er dog pensionsopsparinger, der hæves til brug under forældre-, uddannelses- og sabbatorlov. Her skal der betales almindelig indkomstskat af det hævede beløb. (Nr. 431/14. juni).

2. juni Afgiftsændringer

Folketinget vedtager en række afgifter, som er en del af aftalekomplekset om de grønne afgifter:

Der pålægges en ny svovlafgift på 20 kr. pr. kg svovl. Den pålægges svovlholdige brændsler og drivmidler og omfatter såvel mineralolieprodukter, kul og naturgas som træ, halm og affald. Brændsler med et svovlindhold under 0,05 pct. fritages for afgift, hvilket i praksis betyder, at benzin, petroleum og let diesel afgiftsfritages. Fra 1. januar 1996 til 31. december 1999 skal elektricitetsproduktionen fritages for den egentlige svovlafgift. (Nr. 421/14. juni).

Der pålægges en ny CO₂-afgift på naturgas og bygas, der indføres glidende i årene 1996-97 for at slåfuldt igennem i 1998. Der bliver dog visse undtagelser for en række kræftværker. Afgiften svarer til en pris på 100 kr. pr. ton CO₂. For forbrugerne betyder det, at naturgassen bliver 22 øre dyrere pr. kubikmeter. (Nr. 420/14. juni).

Afgiften på lette og tunge energiprocesser ændres. Fra 1997 hæves afgiften på energiforbruget for lette processer fra de nuværende 50 kr. pr. ton CO₂ med 10 kr. pr. ton årligt til 90 kr. pr. ton CO₂ i år 2000.

Rent teknisk gennemføres det ved at nedsætte godtgørelsen fra de eksisterende 50 pct. til 10 pct. i år 2000. Nedsættelsen er på 10 pct. årligt og sker fra 1. januar 1997. Afgiftsbelastningen for energitunge processer optrappes med 5 kr. pr. ton CO₂ pr. år til 25 kr. i år 2000. Rent teknisk gennemføres det ved, at tilbagebetalingen for de processer nedtrappes fra 95 pct. i 1996 til 75 pct. af CO₂-afgiften i år 2000. (Nr. 417/14. juni).

Der indføres en ny afgift på naturgas og bygas. Afgiften er på 1 øre pr. normal kubikmeter naturgas. For afgiftspligtig gas, der bruges som motorbrændstof, udgør afgiften 231 øre pr. kubikmeter gas. (Nr. 419/14. juni).

Lønsumsafgiften forhøjes fra 1. januar 1997. Forhøjelserne slår dog først fuldt ud igennem i år 2000 i takt med, at arbejdsmarkedsbidraget samtidig sættes ned. (Nr. 423/14. juni).

27. juni EU-topmøde i Cannes

På et EU-topmøde bliver de 15 medlemslande enige om at udskyde ikrafttrædelsen af sidste fase af den Økonomiske Monetære Union (ØMU) med to år til 1. januar 1999. Det blev også besluttet at igangsætte politisamarbejdet i Europol, mens striden om udvidelsen af EU-domstolens kompetence blev udskudt i et år. Desuden vedtog EU-landene at uddele over de kommende 5 år omkring 190 milliarder kroner til Øst- og Centraleuropa, Middelhavslandene og de 70 lande under Lomé-konventionen. På topmødet deltog 11 ansøgerlande, men stats- og regeringscheferne fra de 15 EU-lande kom ikke nærmere et bud på, hvornår nye lande kan optages.

24. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L 266 af 24. august til finanslov for finansåret 1996.

26. sept. Bankfusion

Bikuben og Giro Bank meddeler, at de vil fusionere i 1996.

3. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningsredegørelse. Hovedpunktet i redegørelsen er en arbejdsmarkedsreform med en kortere dagpengeperiode og mere intensiv aktivering, som skal være fuldt gennemført i 1998. De vigtigste elementer i reformen er:

- Aldersgrænsen for, hvornår man kan få dagpenge hæves fra 16 til 18 år.
- Alle under 25 uden kompetencegivende uddannelse skal have tilbud om en uddannelse af mindst halvandet års varighed efter seks måneder uden job.
- Siger den unge nej til tilbuddet om uddannelse, mistes dagpengeretten, og den ledige henvises til kontanthjælpsystemet. Det betyder i praksis, at den unge kan få samme tilbud én gang til, da der også er aktiveringstvang i kontanthjælpssystemet. Her udvides aktiveringen fra et halvt til halvandet år.
- Den nuværende dagpengeperiode består af delperiode 1 på fire år og delperiode 2 på tre år med mulighed for at forlænge perioden med to gange på uddannelsesorlov på samlet to år. Men med regeringens forslag forkortes del 1 til to år, mens del 2 stadig vil være tre år. Det betyder, at ledige senest efter to år på dagpenge får pligt til at gå i gang med uddannelse eller jobtilbud. Kravet vil være per-

manent aktivering i de sidste tre år, og det vil ikke være muligt at forlænge dagpengeperioden med uddannelsesorlov.

- Der skal oprettes jobpuljer inden for det grønne område, inden for offentlig omsorg og muligvis kulturområdet. Disse puljer skal efterhånden erstatte de kendte jobtræningspladser. Det kan betyde, at der skabes helt op til 25.000 arbejdspladser i jobpuljerne. I 1996 er målet 10.000 kommunale og 5.000 statslige puljeforpladser. Den ledige kan have sit arbejde fra jobpuljen i op til tre år, og arbejdet kan kombineres med uddannelse.
- Muligheden for i delperiode 1 at tjene op til 40.000 kr. årligt uden fradrag i dagpengene afskaffes.
- Etablerings- og igangsætterydelsen afskaffes som en ret, men fastholdes som en mulighed.
- Overgangsydelsen for ledige fra 50 til 59 år stoppes fra årsskiftet. Dog kan ledige, der fylder 50 år i 1996 og opfylder betingelserne, få overgangsydelse, hvis de søger inden årsskiftet.
- For særligt udsatte grupper og ældre i ledighedskøen skal der skabes flere muligheder for fleksible arbejdsformer, gradvis tilbagetrækning og skånejob.
- Det foreslås at kravet til medlemstallet i a-kasserne forøges til et mindste antal medlemmer på 50.000. Endvidere indeholder redegørelsen bl.a. følgende hensigtserklæringer.
- Det offentlige skal indbetale ATP-bidrag for kontanthjælpsmodtagerne, og indbetalingerne for dagpengemodtagerne skal fordobles.
- Fra 1. januar 1996 forhøjes tinglysafgiften til 900 kr. og punktafgiften på CD'er ophæves.
- Ordningen om hjemmeservice skal fortsætte for at skabe mere arbejde til kortuddannede.
- Statslig eksportkredit skal forenkles og effektiviseres, så danske virksomheder får ligeså god garanti og finansiering som udenlandske konkurrenter. Derfor oprettes Dansk Eksportkreditfond under Erhvervsministeriet.
- Boligstøtten ændres, så væksten i statens udgifter til boligstøtte dæmpes.
- Danmarks Radio og TV 2 skal have mulighed for at etablere satellit-kanaler.

26. okt. Ændring af det skrå skatteloft

Folketinget vedtager at ændre personskatteloven, således at det såkaldte skrå skatteloft, der efter skattereformen skulle sænkes fra 63,5 pct. i 1995 til 61 pct. i 1996, kun sænkes til 62 pct. (Nr. 826/27. oktober).

29. nov. Finanslovsforlig

Regeringen indgår aftale med Det Konservative Folkeparti om finansloven for 1996. Forliget omhandler bl.a. følgende elementer:

Dagpengeperioden nedsættes fra syv til fem år. Selvom den ledige efter fem år stadig ikke har fået et tilbud, kan perioden ikke forlænges. For dagpengemodtagere under 25 år gælder, at man først kan blive optaget i en a-kasse, når man er 18 år mod 16 år i dag. Når den unge ledige har været uden arbejde i seks måneder indenfor en periode på ni måneder, skal den ledige tage imod en uddannelse i mindst 18 måneder. Hvis de unge ledige nægter at tage imod tilbuddet om uddannelse, mister de retten til dagpenge og ryger på kontanthjælp. For dagpengemodtagere over 25 år gælder det, at man efter to års ledighed har ret og pligt til et aktiveringstilbud på tre år. Det kan være i form af uddannelse eller i de såkaldte puljeforpladser inden for miljø og omsorg i stat, amter og kommuner. Lønnen følger overenskomsten på det pågældende jobområde, dog

højest det maksimale dagpengeniveau. For kontantshjælpsmodtagere under 25 år skal der laves en individuel handlingsplan med vægt på, at den unge kommer i gang med en uddannelse. Har man ingen erhvervsuddannelse, forlænges aktiveringstilbuddet fra et halvt til halvandet år. Under aktiveringen modtager den unge maksimalt 5.600 kr. om måneden (kontanthjælp plus et beskæftigelsestillæg på 8 kr. pr. time. Det er en halvering af tillægget). For at blive berettiget til kontanthjælpssystemets voksenydelse (6.803 kr./md.) skal den unge have været i arbejde i halvandet år i stedet for, som det er i dag, et år. Kontantshjælpsmodtagere over 25 år kan modtage beskæftigelsestillæg på 8 kr. under aktivering udover kontanthjælpen. Handlingsplan skal udarbejdes senest efter seks måneder på kontanthjælp. Efter denne periode har man ret til at deltage i voksen- og efteruddannelse. For de ledige 50-59 årige ophører tilgangen til overgangsydelsen ved udgangen af 1995. Personer, der fylder 50 år i 1996, kan dog stadig nå at søge overgangsydelse, såfremt de opfylder betingelserne for at få ydelsen i år, og såfremt de har søgt om ydelsen inden slutningen af januar 1996. (Nr. 1058-1059 og 1112-1113/20. dec.).

Personer, der midlertidigt eller mere permanent er uden arbejde, skal nu i lang videre udstrækning til at indbetale ATP-bidrag. Det gælder fx folk på overgangsydelse, efterløn, førtidspension, delpension og kontanthjælp, som i dag hverken indbetaler til Arbejdsmarkedets Tillægspension eller til en arbejdsmarkedspensionsordning. Loven træder i kraft ved årsskiftet, - dog gælder der nogle undtagelser, og nogle elementer i forslaget kræver en indfasningsperiode på to år. (Nr. 1057/20. dec.).

Formueskatteprocenten nedsættes fra 1 til 0,7 pct., og bundfradraget hæves fra 1,6 mio. kr. til 2,4 mio. kr. til 7 promille. Med virkning fra 1997 afskaffes formueskatten helt. (Nr. 1105/20. dec.).

Fra 1. januar hæves standardfradraget for ejerboliger fra 2.000 kr. til 3.000 kr. (Nr. 1107/20. dec.).

Fra 1. januar får forsikringsselskaber og pensionskasser kun én måneds frist til at betale afgift til det offentlige, når de udbetaler kapitalpensioner. (Nr. 1106/20. dec.).

Der foretages en række ændringer i forskellige energiafgiftslove og CO₂-afgiftsloven. Det drejer sig bl.a. om, at bitumen, tallolie, træbjærene, beg og lign. pålægges energiafgift, når de anvendes som brændsel. Kul til dampskibe fritages for afgift. Endvidere er der udsigt til, at Europa-Kommissionen accepterer en særlig afgiftslempelse for benzin solgt fra miljøvenlige tankstationer. (Nr. 1101/20. dec.).

Fra 1. januar ophæves punktafgiften på CD'er, og afgiften på tobak og cigaretpapir forhøjes, så hjemmerullede cigaretter bliver mellem 7 og 11 øre dyrere pr. stk. (Nr. 1103/20. dec. og Nr. 1090/20. dec.).

Statens afregning til kommunerne af selskabsskatter og pensionsafgifter ændres fra 1. januar. Kommunerne får herefter i budgetåret udbetalt et forskudsbeløb af selskabsskatten, pensionsafgifter m.m. svarende til, hvad de har budgetteret med. Den endelige afregning udskydes til to år efter den statslige udbetaling, der vil blive reguleret på baggrund af de faktiske regnskabsopgørelser. (Nr. 1078/20. dec.).

Bagatelgrænsen for udbetalingen af boligstøtte hæves fra 900 kr. til 2.000 kr. om året. Endvidere omlægges tilskuddet til

boligejere, der modtager boligstøtte, så der for fremtiden i stedet bliver en lånemulighed. Hidtil er 80 pct. udbetalt som lån og 20 pct. som tilskud. Boligstøtten til pensionister, der er andelshavere mv. omlægges til 40 pct. tilskud og 60 pct. som en lånemulighed. (Nr. 1067/20. dec.).

Ordningen om privat byfornyelse skal fortsætte frem til år 2000 med en årlig ramme på 0,8 mia. kr. (Nr. 1069/20. dec.).

Førtidspensionen vil fremover ikke blive udbetalt med tilbagevirkende kraft, og aldersgrænsen for modtagelse af halv revalideringsydelse forhøjes fra 23 til 25 år.

Der er indgået et fem-årigt forsvarsforlig, der medfører rationaliseringer for 800-900 mio. kr. i forhold til 1994-niveauet. Kaserne i Odense og Randers lukkes, og hærens krigsstyrke fastsættes til 58.000 mand.

Der er indgået et fire-årigt forlig om politiet, der betyder, at politistyrkens størrelse bibeholdes.

Studerende på SU må fra årsskiftet tjene 1.000 kr. mere om måneden, uden at det går ud over støtten. Indtjeningsgrænsen bliver herefter 4.587 kr. om måneden.

5. dec. Ændring af momsloven og toldloven

Med virkning fra 1. januar 1996 vedtager folkettingen at ændre momsloven og toldloven på en række punkter, så lovene er tilpasset et forenklingsdirektiv fra Bruxelles. Virksomheder slipper herefter i særlige tilfælde for at lade sig momsregistrere i andre EU-lande, hvilket vil spare dem for administrationsudgifter. Grænsen for regulering af købsmomsen for investeringsgoder forhøjes fra 50.000 til 75.000 kr. På toldområdet kommer der også lempeligere regler. Varer fra tredje-lande uden for EU kan nu oplægges moms- og punktafgiftsfri hos varemogtageren, når der er økonomisk behov for det.

14. dec. Underskrivelse af fredsaftale

I Paris underskriver præsidenterne fra Bosnien, Serbien og Kroatien fredsaf talen for Bosnien.

14. dec. Finansloven vedtages

Regeringspartierne, Venstre og Det Konservative Folkeparti vedtager finansloven for 1996. Socialistisk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Enhedslisten stemmer imod.

De samlede indtægter på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet anslås for 1996 til 355,5 mia. kr. og de samlede udgifter inklusive renter af statsgæld til 384,3 mia. kr. De tilsvarende tal for 1995 anslås til henholdsvis 351,7 mia. kr. og 388,1 mia. kr. Bruttofinansieringsbehovet (bruttokasseunderskuddet) forventes i 1996 at blive på 130,0 mia. kr. mod 170,2 mia. kr. i 1995.

Den nominelle statsgæld (uden fradrag for Den Sociale Pensionsfonds aktiver) skønnes i finansloven for 1996 at beløbe sig til 763,8 mia. kr. ved udgangen af 1996, hvor den ved udgangen af 1995 var på 734,0 mia. kr. Rentebyrden på denne gæld anslås til 60,6 mia. kr. i 1996 mod 58,9 mia. kr. i 1995.

16. dec. EU-topmøde i Madrid

På EU-topmødet i Madrid bliver de 15 medlemslande enige om, at navnet på den fælles EU-valuta skal være *Euro*. Det lykkes ikke at nå til enighed om, hvornår optagelsesforhandlingerne skal indledes med de 12 ansøgerlande fra Øst- og Centraleuropa, derimod ligger det fast, at optagelsesforhandlingerne med Malta og Cypern kan begynde i 1998.

1996

15. marts Salg af Spies-Tjæreborg

Rejsebureauet Spies-Tjæreborg overtages af det engelsk ejede Scandinavian Leisure Group.

27. marts EU-importforbud

EU-Kommissionen vedtager et verdensomspændende forbud mod eksport af britiske oksekødsprodukter.

30. marts EU-topmøde i Torino

På EU-topmødet i Torino diskuterede de 15 medlemslande oplægget til den regeringskonference, som skal føre Maastrichts målsætninger videre og bane vej for den ny traktat om Den Europæiske Union. De kommende forhandlinger, der kører under betegnelsen »regeringskonferencen« ventes at strække sig over de næste 15 måneder, og foreløbigt er der kun enighed om, at regeringskonferencens vigtigste opgave bliver at forberede optagelsen af de 12 ansøgerlande fra Øst- og Centraleuropa.

3. april Nedslagting af britiske kvæg

EU beslutter, at briterne skal slagte 4,7 mio. stykker kvæg alle over 30 måneder. EU vil betale 70 pct. af nedslagtingen, mens briterne selv skal betale de sidste 30 pct. Det skønnes at ville koste 20 mia. kroner blot at slagte kvægene.

16. april Regeringen fremlægger ny energiplan

Regeringen fremlægger en ny handlingsplan for fremtidens energi. Overordnet fastholder regeringen målet om at reducere CO₂-udslippet med 20 pct. i år 2005 i forhold til 1988-niveauet. Regeringen vil arbejde for, at der på EU-plan bliver indgået en aftale med bilindustrien, om at CO₂-udledningen fra nye biler er reduceret med 25 pct. inden år 2005. Nye biler skal være endnu mere energieffektive, og der skal indføres en ny type vægtafgift, som belønner energirigtige biler. Energiplanen indeholder også forslag til en mere effektiv udnyttelse af energisystemerne, en forøget anvendelse af vedvarende energikilder, og forbrugere skal i højere grad påvirkes til at spare på energien.

23. april Ændringer på pensionsområdet

Folketinget vedtager en række ændringer på pensionsområdet, som bl.a. omhandler følgende elementer:

- En lønmodtagers tidligere arbejdsgiver får for fremtiden lov til skattefrit at kunne indbetale fx fratrædelsesgodtgørelse på lønmodtagerens rate- eller kapitalpension.
- Reglerne om udlodning af en rate- eller kapitalordning i forbindelse med en skilsmisse bliver ændret. Det betyder fx, at den ægtefælle, der får den udloddede del efter skiftet af fællesboet, fortsat får ret til at indbetale på sin del af pensionsordningen med fradragsret.
- Der skabes mere fleksible muligheder for at placere pensionsmidler ved jobskifte.
- Forsikringstagere får under visse betingelser ret til at fradrage indbetalinger til invalideforsikringer i skadesforsikringsselskaber i indkomståret 1996. (Nr. 312/24. april).

29. april B&W går konkurs

Burmeister & Wain indgiver konkursbegæring til Skifteretten i København.

14. maj Omlægning af spiritusafgifter

Med virkning fra 1. juli 1996 vedtager Folketinget at reducere spiritusafgiften med 17 kr. pr. liter og forhøje afgifterne på øl

og vin, således at en kasse øl med 30 stk. stiger med 1,15 kr., mens vinen bliver knap 25 øre dyrere pr. flaske. (Nr. 400/22. maj).

31. maj Afgiftsændringer

Folketinget vedtager en række afgiftsændringer:

Der indføres en ny spildevandsafgift. Afgiften omfatter alle landets fælles spildevandsanlæg, de industrielle enkeltudledere samt de ejendomme, der udleder spildevand uden om de fælles kloakerings- og spildevandsanlæg. Afgiftspligten omfatter den endelige udledning af spildevand til vandløb og have samt nedsivning. Mængderne af udledt spildevand opgøres som hovedregel ved måling, men der er også vedtaget regler om standardmæssig opgørelse af udledte mængder for mindre spildevandsanlæg. Endvidere er der under visse betingelser afgiftsfrihed for udledninger fra dambrug og muslingerenserier samt lempelsesordninger for rensningsanlæg, der har etableret bassiner, som modvirker regnskabsbetingede overløb uden om rensningsanlæggene. (Nr. 490/12. juni).

Afgifter af nye biler er hidtil blevet opkrævet på grundlag af forud fastsatte salgspriser, men med vedtagelsen af en ny forordning fra Europa-Kommissionen må bilimportørerne ikke længere fastsætte, hvilke priser forhandlerne må tage ved salg af nye biler. Importørerne kan herefter ikke længere anmelde faste priser over for told- og skattemyndighederne. Derfor er bestemmelserne om anmeldelse af faste priser, der ikke må overskrides, ændret, så der i stedet kan anmeldes priser, der kan anvendes som køretøjets afgiftspligtige værdi, men som kan fraviges. Det er samtidig vedtaget, at såfremt et køretøj sælges til en højere pris end den anmeldte, er det den højere pris, der skal anvendes som afgiftspligtig værdi. (Nr. 489/12. juni).

31. maj Permanent hjemmeservice

Ordningen med hjemmeservice, hvor man har kunnet få et tilskud på 85 kr. i timen til bl.a. rengøring, madlavning og hundeluftning, bliver nu permanent. Tilskuddet bliver ændret, så kunden skal betale 50 pct. af udgiften selv, og hver enkelt husstand kan maksimalt få 10.000 kr. pr. kvartal i bidrag. Selve afregningen mellem kunde og virksomhed ændres også. Nu skal kunden betale sin andel via en giro på posthuset eller i banken, og firmaet skal have udbetalt tilskuddet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. (Nr. 463/12. juni).

1. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale. Hovedtemaet er initiativer til bekæmpelse af vold og kriminalitet, samt modernisering af velfærdssamfundet og den offentlige sektor. De vigtigste hensigtserklæringer i talen er:

- En revision af bistandsloven, som foreslås splittet op i to - én om aktiv socialpolitik og én om social service. Den første skal omfatte kontanthjælp, aktivering, revalidering og skånejob mv. Den anden rummer bistandslovens regler om service.
- Der skal indføres en efterlønsnignende ordning for dem, der på grund af nedsat erhvervsevne har haft deltidsjob og ikke opfylder betingelserne for at gå på efterløn. For at få ydelsen, skal man i en årrække have været medlem af en a-kasse.
- Reglerne om skånejob skal forbedres. Det foreslås, at staten overtager amternes hidtidige andel af finansieringen af skånejob i det offentlige, mens ansvaret for oprettelse af stillingerne flyttes ud til kommunerne.
- Loven om individuel boligstøtte skal ændres. Ændringen betyder, at kommunernes forvaltning af de udviklede støtteregler skal forenkles, og der skal skæres ned på væk-

sten i udgifterne til den individuelle boligstøtte. Sigtet er at ramme bl.a. velhavende pensionister.

- Der foreslås en ordning, så kommunerne kan afprøve forskellige metoder til at sortere indflytterne i almenlystige boliger. Dermed vil kommunerne få et værktøj til at forhindre, at bestemte boligområder bliver indvandrerghettoer.
- Der skal gennemføres en omlægning af afgifterne for biler. En ny periodisk afgift af nye personbiler skal afhænge af brændstofforbruget og erstatte vægtafgiften. Det foreslås, at benzinafgifterne skal differentieres efter indholdet af benzen i benzinen, og landmændenes adgang til afgiftsfri benzin skal sløjfes.
- Der skal indføres en »lov-og-orden-pakke« på miljøområdet. Pakken vil omfatte mulighed for at frakende folk retten til at drive miljøbelastende virksomhed, straffe på op til fire års fængsel for grov miljøkriminalitet, skrappe regler om ansvarlighed ved udstedelse af miljøgodkendelser samt et forbedret kommunalt og amtsligt miljøtilsyn.
- DSB skal omorganiseres. Regeringen bebuder en række initiativer, som går ud på, at DSB - efter svensk mønster - skal opdeles i en banel og et selvstændigt trafiksselskab. Opdelingen vil også få konsekvenser for DSBs betaling af sin del af Storebælts-forbindelsen, der i så fald ikke kommer til at belaste trafiksselskabsdelen.
- Der foreslås nye kvalitetsmærker, der garanterer, at en fødevarer er fremstillet uden brug af vækstfremmer samt opfylder en række krav til sundhed, dyrevelfærd og spisekvalitet.
- Det danske lurmærke skal privatiseres for at forhindre producenter fra andre EU-lande i at bruge mærket.
- Det midlertidige forbud mod opførelse af nye storcentre skal afløses af en ændring i planlægningsloven, som skal give kommuner og amter besked på at fremme et decentralt butiksmønster, der sikrer bymidterne som hovedcentre.
- Kvinder skal have mulighed for at aftjene værnepligt efter samme regler som mænd.

2. okt. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L1 af 2. oktober til finanslov for finansåret 1997.

14. okt. Finland indtræder i EMS-samarbejdet

Fra 14. oktober er den finske mark indtrådt i det europæiske valutakurssamarbejde (EMS) med udsvingsgrænser på +15 pct. I forbindelse hermed er der fastsat interventionskurser for den finske mark i forhold til de andre deltagerlandes valutaer. I forhold til den danske krone er interventionskurserne:

Købskurs: 108,057 DKK pr. 100 FIM
Salgskurs: 145,699 DKK pr. 100 FIM

ECU-centralkursen for den danske krone er uændret: 1 ECU=7,28580 DKK. Interventionskurserne mellem de hidtidige EMS-valutaer er ligeledes uændrede.

24. okt. DSB-forlig

Regeringspartierne, Venstre og Det Konservative Folkeparti indgår forlig om DSB, som indebærer at DSB opsplittes i en bane- og en operatørdel. IC3-togene og S-togene samles hver for sig i to selvstændige aktieselskaber, mens staten beholder den regionale trafik og godstogene. Skinnenettet skal lægges over i en særlig statslig banestyrelse, og der vil på mange felter ske udliciteringer, så også udenlandske operatører kan komme til at køre på danske skinner. Aftalen indebærer, at der skal investeres 15-20 mia. kr. på bl.a. udbygning af Frederiksbundsbanen, modernisering af jernbanestrækningen År-

hus-Fredericia, køb af nye højhastighedstog, forbedringer af banenettet i hovedstadsområdet. I forliget om DSB indgår også en fastsættelse af priserne for brug af Storebæltsforbindelsen, som betyder, at person- og lastbiler skal betale ca. 20 pct. mindre end hidtil antaget.

25. nov. Italien genintræder i EMS-samarbejdet

Fra 25. november er den italienske lire genindtrådt i det europæiske valutakurssamarbejde (EMS) med udsvingsgrænser på +15 pct. I forbindelse hermed er der fastsat interventionskurser for liren i forhold til de andre deltagerlandes valutaer. I forhold til den danske krone er interventionskurserne:

Købskurs: 0,33181 DKK pr. 100 ITL

Salgskurs: 0,44740 DKK pr. 100 ITL

Lirens genindtræden betyder, at centralkurserne over for ECU ændres for samtlige EMS-valutaer. De nye centralkurser er følgende:

Danmark	1 ECU =	7,34555	DKK
Tyskland	1 ECU =	1,92573	DEM
Frankrig	1 ECU =	6,45863	FRF
Belgien	1 ECU =	39,7191	BEF
Holland	1 ECU =	2,16979	NLG
Irland	1 ECU =	0,798709	IEP
Spanien	1 ECU =	163,826	ESP
Portugal	1 ECU =	197,398	PTE
Østrig	1 ECU =	13,5485	ATS
Finland	1 ECU =	5,85424	FIM
Italien	1 ECU =	1906,48	ITL

For engelske pund og græske drachmer, der ikke deltager i valutakurssamarbejdet, er de teoretiske centralkurser:

England	1 ECU =	0,793103	GBP
Grækenland	1 ECU =	295,269	GRD

28. nov. Finanslovsforlig

Regeringen indgår aftale med Socialistisk Folkeparti om finansloven for 1997. Forliget omhandler bl.a. følgende elementer:

- Bruttoskatten forhøjes fra 7,9 pct. til 8,0 pct.
- Der oprettes 2.400 nye pladser på de videregående uddannelser. Specielt øges optagelsen på de pædagogiske uddannelser, men også humaniora, samfundsvidenskab og naturvidenskab tilgodeses.
- Der ydes løntilskud til virksomheder, der ansætter voksenlærlinge. Antallet af ekstra voksenlærlingepladser forøges med mindst 2.000.
- Muligheden for at få lære- og praktikpladser for især svage unge og unge indvandrere skal forbedres. Det skal ske gennem øget indsats i Arbejdsformidlingen og ved at præmiere arbejdsgivere, der opretter uddannelsespladser.
- Daghøjskolernes økonomi skal forbedres ved at forhøje taxameterbetalingen, når ledige aktiveres på daghøjskoler.
- Beskæftigede over 25 år, der uddanner sig om aftenen, kan fortsætte med uddannelsen, selv om de bliver ledige - uden at miste dagpengere retten.
- Kommunale arbejdsgivere får mulighed for at søge tilskud til at oprette ordinære job til langtidsledige i puljejob. Det forventes, at 4.000 langtidsledige kan få fast arbejde formentlig især i daginstitutioner og i ældreplejen.
- Løsarbejdere, der er ledige og i aktivering, skal have bedre mulighed for at påtage sig løsarbejde uden at blive stillet dårligere i dagpengesystemet.

- Arbejdsmiljøet skal fremmes ved, at arbejdsgivere belønnes, hvis de foretager en skadeforbyggende indsats eller andet, der kan forbedre arbejdsmiljøet.
- Iværksættere skal hjælpes. Der afsættes en pulje til nye initiativer vedrørende små og mellemstore virksomheder - herunder en ny ordning med kapitaltilførsel til iværksættere.
- Overarbejde i staten og kommuner skal begrænses ved at indføre en afgift på udbetaling til overarbejde. Afgiften beregnes som procent af ministeriernes løbende over- og merarbejdsbetalinger. Den betales af de enkelte institutioners midler til øvrige driftsudgifter. Det ventes, at al overarbejde reduceres med ca. 30 pct. Det vil frigøre 160 mio. kr., som kan bruges til at ansætte flere folk på normale vilkår.
- Fra 1. januar 1997 vil staten hvert år inkassere 100 mio. kr. af renteindtægterne fra de mange uåbnede feriemillioner, der administreres af Arbejdsmarkeds Feriefond. Loven betyder desuden, at en del af de feriegødgørelser, som folk glemmer at hæve inden udløbet af ferieåret tilfalder statskassen. (Nr. 1199 af 27. dec.)
- Der foretages en række ændringer i forskellige energiafgiftslove. Det drejer sig bl.a. om, at afgiften for affald forhøjes med 50 kr. pr. ton og indførelse af afgift på slam, der forbrændes på spildevandsanlæg. (Nr. 1224 af 27. dec.)
- En lempelse af raffinaderiers CO₂-afgiftsbetaling, således at raffinaderiers forbrug af afgiftspligtige varer i forbindelse med fremstillingsprocessen af disse varer, fritages. Det gælder dog ikke forbrug af mineralolieprodukter og gas, der anvendes som motorbrændstof. (Nr. 1220 af 27. dec.)
- Den hidtidige fritagelse for energiafgift af farvet benzin, der anvendes til landbrug, skovbrug og gartneri, ophæves. (Nr. 1214 af 27. dec.)
- Elafgiften forhøjes med et elsparetillæg på 0,6 øre pr. kWh. Det er fra det tidspunkt ensbetydende med, at elafgiften til opvarmning af helårshuse bliver 40,1 øre pr. kWh og 46,6 øre pr. kWh. for anden elektricitet. (Nr. 1211 af 27. dec.)
- Tilskuddet til elproducenter, der fremstiller el ved naturbaseret decentral kraftvarmeproduktion eller naturgasbaseret industriel kraftvarmeproduktion nedsættes fra 10 øre til 7 øre pr. kWh. (Nr. 1210 af 27. dec.)

30. dec. Regeringsomdannelse

Efter Centrum-Demokraternes beslutning om at udtræde af regeringssamarbejdet danner statsminister Poul Nyrup en ny mindretalsregering bestående af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

1997

21. feb. Statsligt overenskomstforlig

De statsansatte, repræsenteret ved CFU, indgår forlig med finansministeren. Den samlede lønramme udgør for den 2-årige overenskomstperiode 4,25 pct. Heraf afsættes 2,9 pct. til generelle lønstigninger, som falder 1. april 1997 med 0,5 pct., 1. april 1998 med 0,9 pct. og 1. oktober 1998 med 1,5 pct. De resterende 1,35 pct. er sat af til særlige formål som pensionsforbedringer, efteruddannelse, regulering af særlige ydelser samt omklassificeringer. Forliget bevarer desuden den automatiske reguleringsordning, som hvert år pr. 1. april giver en ekstra lønstigning til de statsansatte, hvis deres løn er sakket bagud i forhold til lønstigningen på det private arbejdsmar-

ked. Forliget indeholder endvidere en rammeaftale om forsøg med nye lønsystemer. Forsøgsperioden starter 1. januar 1998 og forventes at slutte den 31. marts 2001. Meningen er, at tværgående personale grupper i ministerier og styrelser eller alt personale i en enkelt styrelse kan tilmelde sig forsøgene. Herefter kan der aftales lønsystemer baseret på en basisløn samt et tillæg, der kan bestå af en blanding af funktionstillæg, kvalifikationstillæg samt resultatorienteret løn. Ligeledes har man aftalt at fuldføre pensionsordningerne, der blev påbegyndt i 1989. Pr. 1. oktober 1997 vil det samlede pensionsbidrag for statsansatte under disse ordninger være oppe på 12 pct. af lønnen.

27. feb. Kommunalt overenskomstforlig

De kommunalt ansatte, repræsenteret ved KTO, indgår forlig med de kommunale arbejdsgivere. Den samlede lønramme udgør for den 2-årige overenskomstperiode 4,25 pct. Heraf afsættes 2,95 til generelle lønforbedringer, som falder 1. april 1997 med 0,5 pct., 1. april 1998 med 0,95 pct. og 1. oktober 1998 med 1,5 pct. De resterende 1,30 pct. er sat af til en række særlige formål: Decentral løn, nye lønformer, en ekstra lønstigning til ledere og mellemledere, udbygning af pensionen for LO-forbundene samt til de enkelte forbunds specielle forhandlinger. Den såkaldte reguleringsordning bevares og udløser allerede 1. april 1997 en generel lønstigning på 1,1 pct. Ligeledes har man fastlagt rammerne for et nyt lønsystem. Fra 1. april 1998 bliver det muligt for organisationer eller faggrupper at overgå til et lønsystem, der består af en basisløn med mulighed for lønforbedringer via funktionsløn, kvalifikationsløn eller resultatløn.

8. april Afgiftsændringer

Med virkning fra 1. maj 1997 vedtager folketinget at forhøje afgifterne for øl og vin med knap 4 pct. Ændringen vil medføre en prisstigning på 1,15 kr. for en kasse med 30 pilsnere, mens afgiftsstigningen for vin vil udgøre knap 25 øre for en flaske bordvin og knap 35 øre for en flaske hedvin. (Nr. 275/15. april).

30. april Danmark "2005"

SR-regeringen fremlægger en plan for udviklingen af det danske samfund frem til år 2005. Blandt regeringens mål er, at der over de næste otte år skal skabes 240.000 nye arbejdspladser, så ledigheden falder til 5 pct. Det samlede antal modtagere af overførselsindkomst skal falde fra 920.000 i år til 750.000 i år 2005. Gælden til udlandet skal være afviklet inden år 2005, og den offentlige gæld skal reduceres fra 67 pct. til omkring 40 pct. af BNP. På miljøområdet skal CO₂-udslippet være nedbragt med 20 pct. i forhold til 1988-niveauet. Det er regeringens hensigt at hæve bruttoskatten med 1 pct. om året i de kommende år, og der skal betales mere i grønne afgifter. Skattestigningen skal finansiere en nedsættelse af indkomstskatten, især for de lavtlønnede.

5. maj Afgiftspakke

Regeringen indgår aftale med Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om en afgiftspakke, som indebærer, at det bliver dyrere at flyve indenrigs og køre i bil, mens det bliver billigere at tage toget eller bussen. I aftalen indgår en nedsættelse af takstniveauet på ti pct. for S-tog, HT, regionaltog, privatbaner og de regionale trafikelskaber i amter og kommuner. Afgiftspakken indeholder bl.a. følgende hovedelementer: Der indføres en såkaldt grøn ejeravgift, der baseres på normen for bilens benzin- eller dieselforbrug. Loven medfører at, de nye biler - på grundlag af hvor mange km pr. liter benzin eller diesel de kører - bliver indplaceret i ca. 25 klasser, hvor afgiftsforskellen mellem klasserne udgør fra 400 kr. til 800 kr. om året.

Loven finder anvendelse på biler, der registreres første gang den 1. juli 1997 eller senere. (Nr. 360/2. juni).

Som en konsekvens af den grønne afgift ændres registrerings- og vægtafgiftslovene. Vægt- og udligningsafgiften ophæves for nye personbiler, der bliver omfattet af den nye grønne ejerafgift: Der indføres en nedsættelse af hidtidige fradrag for airbags. Der foretages en forhøjelse af skalaknækgrænserne for beregning af registreringsafgift, således at afgiften for nye biler udgør 105 pct. af 48.800 kr. og 180 pct. af resten. (Nr. 361/2. juni)

Varevognsbeskatningen omlægges, hvilket indebærer at stykafgiften for varebiler ændres til en værdiafgift. Den nuværende registreringsafgift på 30.000 kr./19.000 kr. afskaffes for varebiler. I stedet bliver der indført en afgift på 30 pct. af den del af værdien med moms, men uden afgift, der overstiger 30.000 kr. For det andet er fradraget i registreringsafgiften for blokeringsfri bremses og sikkerhedspuder omlagt til et fradrag i den afgiftspligtige værdi af køretøjet. Fradraget udgør 4.165 kr. for blokeringsfri bremses og 1.280 kr. pr. sikkerhedspude for indtil fire airbags. For det tredje er avancereglen ændret, således at der indføres en minimumsværdi for den afgiftspligtige værdi på detailforhandlerens indkøbspris tillagt 5 pct., og importøravancen må ikke være negative. Endelig er der en ændring for vægtafgiften, således at der for varebiler anvendt til privatkørsel indføres et tillæg på 5.000 kr. for store varebiler og 1.000 kr. for små varebiler. For varebiler, der både anvendes til privat- og erhvervskørsel er tillægget fastsat til 50 pct. (Nr. 363/2. juni).

Med virkning fra 1. januar 1998 bliver den danske afgiftsordning for flyrejser i overensstemmelse med EU-retten. I dag findes deres afgift på 65 kr. pr. afrejsende passager, som rejser fra en dansk til en udenlandsk luft-havn, men ingen afgift på indenrigsrejser. Indenrigspassagerer bliver i fremtiden omfattet af afgiftspligten. Som et led i den aktuelle finanspolitiske stramning forhøjes afgiftssatsen på de 65 kr. til 75 kr. pr. afrejsende pas-sager. Dermed skal der ifølge loven svares en afgift på 75 kr. til statskassen pr. afrejsende passager, således at en indenrigsreturbillet og en udenrigsreturbillet belastes med henholdsvis 150 kr. og 75 kr. (Nr. 449/10. juni).

Endelig indeholder aftalen en forhøjelse af tinglysningsafgiften fra de nuværende 700 kr. til 1.200 kr. (Nr. 369/3. juni).

15. maj Ny bistandslov

Regeringen indgår en bred aftale om en ny bistandslov. Aftalen betyder, at fra den 1. juli 1998 udskiftes bistandsloven fra 1976 med fire nye sociale love. Hovedpunkterne i de fire love er følgende:

1) Lov om aktiv socialpolitik:

- Aldersgrænsen for aktivering sættes op fra 25 til 30 år. Unge under 30 år skal senest efter 13 uger på kontanthjælp i aktivering. Udebliver man fra aktivering, kan kommunen nedsætte eller helt afvise at give økonomisk hjælp. Kommunerne får pligt til at aktivere alle kontanthjælpsmodtagere, som har andre problemer end ledighed.
- Kommunen kan ikke yde hjælp, hvis ansøgeren eller ægtefællen har en formue, der kan dække behovet. Der ses bort fra beløb på op til 10.000 kr. pr. person.

- Mennesker, der kommer på bistandshjælp, kan først tvinges til at hæve deres kapitalpension efter et halvt år. Kapitalpension under 50.000 kr. er helt fritaget.
- Efter seks måneder på kontanthjælp skal det højst være muligt at få udbetalt støtte svarende til højeste dagpengesats. Det skal tilskynde højtlønnede til at melde sig ind i en A-kasse.
- Reglerne om skånejob med 50 procent løntilskud videreføres.

2) Lov om social service:

- Brugeren skal generelt have større indflydelse, og det skal være meget enkelt at få overblik over sine rettigheder og pligter.
- Brugeren skal have større indflydelse ved tildeling af støtte, fx hjælp til personlig pleje. Der bliver mulighed for at klage over hjælpen.
- Det bliver indskærpet, at daginstitutioner skal følge ventelisten og ikke sætte børn af fx arbejdsløse bagerst i køen.
- Forældre, hvis børn er godkendt til pasning, kan vælge at få 70 procent af udgiften til fx en pige i huset betalt. Tilskuddet må dog højst være 85 procent af kommunens billigste pasningstilbud.

3) Den sociale administrationslov:

- Kommuner og amter skal sætte en frist på behandlingen af borgernes sager - og det skal være den hurtigst mulige. Borgerne skal have mulighed for selv at deltage i behandlingen af deres sager.
- Kommuner og amter skal skærpe tilsynet med institutioner, der tager sig af fx børnepasning eller arbejder med narkomaner eller handicappede.

4) Pensionsloven:

- Kommunerne overdrages al kompetence for at tildele førtidspensioner. Alle muligheder for revalidering skal afprøves, før der bevilges førtidspension.

30. maj Afgiftsændringer

Folketinget vedtager en række afgiftsændringer:

Afgiften af naturgas og bygas forhøjes fra 1 øre til 164 øre pr. kubikmeter. Fra ikrafttrædelsen i 1997 til 31. december 2008 vil afgiften imidlertid udgøre 123 øre pr. kubikmeter, svarende til 75 pct. af den endelige sats. I en overgangsperiode får de 5 regionale naturgasselskaber et individuelt fastsat fradrag i afgiften.

(Nr. 443/10. juni).

Benzinafgiften differentieres efter benzinindholdet. Benzinafgiften nedsættes i en overgangsperiode fra 1. januar 1998 til 31. december 1999 med 4 øre pr. liter benzin, når benzinindholdet er under 1 pct. pr. liter. For benzin med et benzinindhold mellem 1 og 2 pct. nedsættes benzinafgiften med 2 øre pr. liter. Benzinafgiften holdes uændret ved benzinindhold mellem 2 og 3 pct. Benzinafgiften forhøjes med 2 øre pr. liter ved benzinindhold på 3 til 4 pct., og afgiften forhøjes med 4 øre pr. liter ved benzinindhold på 4-5 pct. (Nr. 450/10. juni).

18. juni EU-topmøde i Amsterdam

EU's stats- og regeringschefer indgår aftale om en ny EU-traktat. Med en særlig protokol, som tager udgangspunkt i Edinburgh-aftalen fra 1992, hvor Danmarks fire EU-forbehold blev fastslået, står Danmark uden for et kommende samarbejde om forsvars-, asyl- og visumpolitik - i det omfang, hvor samarbejdet er overnationalt. Danmark er medlem af Schengen-aftalen, som fremover bliver en del af den nye EU-traktat. Ifølge protokollen skal Danmark inden for seks måneder meddele, om vi følger de andre landes beslutninger eller går egne veje. Følger Danmark ikke de andre landes regler, er det op til dem, om det får følger for åbne grænser mellem Danmark og fx Tyskland og Sverige. Det forventes, at en folkeafstemning om den nye EU-traktat gennemføres i foråret 1998.

Amsterdamaftalen omhandler bl.a. følgende punkter:

- Der skal udformes en fælles strategi mod ledigheden. EU kan bidrage til pilotprojekter om jobskabelse.
- Det sociale kapitel indskrives i traktaten. Foreløbig drejer det sociale kapitel sig om fælles ret til barselsorlov og lønmodtagernes ret til at blive hørt, når store virksomheder står over for fx omlægninger.
- Miljøgarantien, der giver et land ret til at bevare skrappe miljøregler end andre, udvides til at omfatte folkesundhed.
- Indvandring, visaregler og asyl bliver fælles EU-politik. Om fem år afgøres, hvilke beslutninger der træffes med kvalificeret flertal.
- EU og Den Vesteuropæiske Union skal arbejde tæt sammen, men en sammensmeltning af de to er skudt langt ud i fremtiden.
- EU-Kommissionens formand skal udpeges af stats- og regeringscheferne, men godkendes af EU-Parlamentet. Der skal fortsat være 20 kommissærer, men de store lande opgiver deres anden kommissær, når EU udvides. Til gengæld skal afstemningsreglerne ændres, så de store lande får øget indflydelse.

26. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L 1 af 26. august til finanslov for finansåret 1998.

7. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale. Regeringen vil for at dæmpe den økonomiske aktivitet og sikre varigheden af opsvinget gennemføre en række initiativer for at styrke både den private og offentlige opsparring. De vigtigste hensigtserklæringer i talen er:

- Der skal opkræves et ekstraordinært pensionsbidrag på 1 pct. til ATP-fonden fra lønmodtagere, selvstændige og modtagere af dagpenge og kontanthjælp.
- Med henblik på at begrænse forbrug finansieret ved belåning af den friværdi i fast ejendom, der er skabt ved de kraftige stigninger i ejendomspriserne, forhøjes stempelafgiften på tillægslån fra 1,5 til 5 pct. Forhøjelsen er midlertidig og udløber ved udgangen af 1998.
- Der skal gennemføres en række besparelser med henblik på at reducere de statslige udgifter med 2 mia. kr. i 1998.
- Fleksibiliteten og mobiliteten på arbejdsmarkedet skal øges ved, at ledige skal tage imod rimeligt arbejde efter 6 måneders ledighed. Begrebet "rimeligt arbejde" præciseres. Samtidig udvides den lediges egen arbejdssøgning efter 6 måneders ledighed til at omfatte arbejde uden for

det tidligere fagområde. Det præciseres, at der altid er pligt til at deltage i omskoling, der kan øge muligheden for beskæftigelse. For at undgå situationer med store forskelle i ledigheden mellem tætliggende regioner styrkes AF's tværregionale formidling, og kravene til geografisk mobilitet styrkes.

- Den nuværende ret til forældreorlov med dagpenge i løbet af de første 14 uger efter fødslen forlænges fra to til fire uger.
- Miljøafgifterne for landbruget skal forøges. Der vil blive fremsat lovforslag om at indføre en kvælstofafgift. Men dertil kommer et forslag om "en mærkbar forhøjelse" af afgiften på sprøjtemidler. Det overvejes ligeledes at tilbageføre CO₂- og SO₂-afgifter til landbruget på en ny måde. Det er hidtil sket ved især gebyrned sættelser på plante- og veterinærområdet, men skal i givet fald - efter eget ønske - ske på grundlag af den momsbelagte omsætning.
- Det såkaldte millionær-knæk i lejeværdien forhøjes, så den høje lejeværdi på seks pct. kun skal betales af den del af den offentlige vurdering af fast ejendom, der ligger over 2,1 mio. kr.
- De private arbejdsgivere skal betale sygedagpenge i tre uger mod i dag to uger. Samtidig får arbejdsgiverne mulighed for at vælge, om de selv vil afholde udgiften til sygedagpenge i de to første sygedage eller betale en højere præmie til forsikringsordningerne.
- Det skal gøres nemmere og billigere at købe og sælge en ejerbolig. Det skal ske ved en række ændringer af loven om handel med fast ejendom baseret på det idé-katalog, som en arbejdsgruppe fremlagde i februar. Papirgangen skal forenkles, omkostningerne skal sænkes og gennemsigtigheden på markedet skal øges ved at indføre en regel om, at alle boliger, der sættes til salg, skal præsenteres på Internettet.
- Der skal indføres tre nye lejelove. På det private boligmarked skal udlejerne tilskyndes til at vedligeholde ejendommene. Beboerne skal have indflydelse på vedligeholdelse og forbedringer. På det almennyttige område skal der sikres beboerklagenævn.
- Det skal være lettere at få tilbagebetalt og - i visse tilfælde - eftergivet studiegæld. I et lovforslag åbnes der op for, at renten på statsgaranterede studielån kan nedsættes. Det skal ske ved, at gælden refinansieres i hypotekbanken.
- Det foreslås at gøre det muligt at underskrive EDB-dokumenter ved hjælp af en såkaldt digital signatur. Hensigten er, at den digitale signatur skal være lige så gyldig som en håndskreven underskrift.

7. okt. Folkeafstemning om Amsterdam-traktaten

I forbindelse med folketingets åbning meddeler statsministeren, at den kommende folkeafstemning om Amsterdam-traktaten vil blive afholdt torsdag den 28. maj 1998.

10. okt. Forlig om begrænsning af det private forbrug

Regeringen indgår, som et led i bestræbelserne på at begrænse det private forbrug gennem opsparring, aftale med Venstre og Det Konservative Folkeparti. Aftalen gælder for 1998 og består bl.a. af følgende elementer:

Der skal opkræves en midlertidig pensionsopsparing hos lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende samt dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere. Beløbet udgør 1 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget. Beløb op til frikortsgrensen på 34.500 kr. friholdes for den midlertidige pensionsopsparing. For modtagere af dagpenge og kontanthjælp indbetales et

beløb på 1.300 kr. på årsbasis. Loven indebærer, at de indbetalte bidrag overføres til ATP fra de statslige told- og skattemyndigheder, arbejdsløshedskasserne og kommunerne. I november 1999 fordeler ATP de indbetalte bidrag på individuelle særskilte konti. Disse konti bliver forrentet, og de vil blive forvaltet separat fra ATP's almindelige formue. Ved pensionsalderen, 67 år, vil det indestående på de individuelle konti blive udbetalt til de enkelte kontohavere. Ved dødsfald inden da udbetales det indestående på kontoen til boet. (Nr. 803/24. oktober).

Der bliver mulighed for at foretage en boligopsparing, hvor renterne på en sådan konto i op til 10 år er skattefrie. Ifølge ordningen kan man i 1998 højst indbetale 12.000 kr. på en konto i et pengeinstitut, og der skal som minimum indbetales 1.200 kr. Boligopsparingen skal til formål have enten køb af grund til opførelse af bolig eller køb af bolig. Desuden indbetaling af indskud, depositum eller forudbetaling af leje i forbindelse med indgåelse af lejemål. Endvidere køb af andel, aktie eller anpart i selskaber, foreninger og fællesskaber, hvor der er brugsret til en beboelseslejlighed. Der kan ikke indbetales på kontoen efter 1998. Det opsparede beløb kan tidligst udbetales tre år efter den første indbetaling, og det skal senest udbetales ti år efter, for at skattefritagelsen for de tilløbne renter bevarer. En udbetaling er betinget af, at det over for pengeinstituttet dokumenteres, at pengene skal anvendes til et af de nævnte formål. (Nr. 808/29. oktober).

23. okt. Forhøjelse af stempelafgiften

Folketinget vedtager den planlagte midlertidige forhøjelse af stempelafgiften på pantebreve i ejerboliger og fritidshuse. Lovens ikrafttrædelsestidspunkt er således den 25. oktober 1997, og den har virkning fra og med den 23. oktober 1997 til og med den 31. december 1998. Der er tale om en forhøjelse fra 1,5 pct. til 5 pct. (Nr. 804/24. oktober).

27. okt. Staten sælger Tele Danmark aktier

Den dansk stat sælger sine aktier i Tele Danmark til den amerikanske telekoncern Ameritech.

Tele Danmarks aftale med Ameritech ventes at indebære en fuldstændig privatisering af Tele Danmark og samtidig give den amerikanske partner fuld kontrol med Tele Danmark. Ameritech køber 34,4 pct. af aktiekapitalen i Tele Danmark fra den danske stat for cirka 21,1 mia. kr., og ved at Tele Danmark køber for 10 mia. kr. aktier tilbage fra staten, kommer Ameritech til at eje 42 pct. af aktierne og bliver uden sammenligning den største aktionær.

27. okt. Verdensomspændende uro på aktie-børserne

De seneste dages kraftige kursfald på børserne i Asien rammer Europa først på dagen og derefter USA, hvor børsen i New York for første gang suspenderer aktiehandlen for resten af dagen efter kraftige fald i de toneangivende aktier som følge af den finansielle krise i Asien.

21. nov. ØK flytter

Som følge af ØK's finansielle krise meddeler ØK-ledelsen, at man fra starten af 1998 flytter hovedkvarteret fra København til Singapore for at komme tættere på sine hovedaktiviteter i Asien.

21. nov. EU-topmøde om arbejdsløshed

På et EU-topmøde diskuterer EU's stats- og regeringschefer, hvordan den europæiske arbejdsløshed kan bekæmpes. Trods uenighed om konkrete mål og initiativer til bekæmpelse af ar-

bejdsløsheden udformes en job-handlingsplan, som omhandler bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Unge skal have job- eller uddannelsestilbud inden for 6 måneder, og langtidsledige skal have det samme inden for 12 måneder.
- 20 procent af alle ledige skal have tilbud om jobtræning.
- Samtlige EU-landene skal udarbejde handlingsplaner for beskæftigelsen, som fremlægges ved EU-topmødet i Cardiff i juni 1998. EU-landene har 5 år til opfyldelse af disse mål.

1. dec. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 1998. Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og løsgænger Jacob Haugaard stemmer for den samlede finanslov for 1998. Finanslovsforliget består af en række delforlig, som er indgået med forskellige partier. Delforligene omhandler bl.a. følgende elementer:

- Der indføres nye afgifter på chokolade, is, kaffe, te, og mineralvand, hvilket betyder, at et kilo chokolade stiger med 1,75 kr., is med 40 øre per liter, et kilo kaffe med 1,65 kr., et kilo te med 1,55 kr. og mineralvand med 25 øre literen. Herudover indføres afgifter på emballage på alle dunke og flasker. Dog ikke mejeriprodukter i flasker og medicin.
- Rådighedsreglerne skal strammes, hvilket bl.a. indebærer, at ledige skal søge arbejde uden for deres arbejde allerede efter seks måneder. Ledige skal endvidere i særlige tilfælde være parat til en daglig transporttid på fire timer. Kontanthjælpsmodtagere skal tilmeldes Arbejdsformidlingen og rådighedsvurderes mere grundigt.
- Brugerbetalingen på arbejdsmarkedsuddannelserne skal afskaffes, og der afsættes 75 mio. kr. til uddannelsesaktivisering af højtuddannede uden arbejde.
- Der skal oprettes 1.000 nye uddannelsespladser på de videregående uddannelser. Der skal ydes 15 mio. kr. ekstra i driftstilskud til højskolerne pga. faldende elevtal. Endvidere oprettes en "alkohol-uddannelse" under Minnesotamodellen, hvor tidligere alkoholikere behandler alkoholikere.
- Fra 1. april fordobles barselsorloven for mænd fra to til fire uger. De to uger placeres efter moderens barselsorlov, og den samlede barselsorlov forlænges fra de nuværende 24 til 26 uger.
- For at nedbringe brugen af pesticider med det formål at sikre drikkevandet fordobles afgiften på pesticider. Endvidere skal landbrugets udledning af kvælstof reduceres ved at sænke gødningsnormerne og ved indførelse af en overforbrugsafgift, hvis de overskrides.
- Der afsættes yderligere 5 mio. kr. til afsætning og markedsføring af økologiske produkter. Endvidere fjernes gebyrer for kontrol af økologisk jordbrug.
- Der afsættes 250 mio. kr. til forbedring af hjemmehjælpen. De ældre skal mere frit kunne bestemme, hvordan den tildelte hjælp skal bruges. Nye regler skal sikre, at hjemmehjælpen faktisk bliver ydet, og at aflyste timer "betales tilbage".
- Der afsættes 200 mio. kr. over tre år til at forbedre forholdene på strækningen mellem København og Ringsted. Derudover skal der indsættes flere og længere toge i Jyl-

land, og S-togsnettet i hovedområdet skal forbedres og udbygges.

- Der skal afsættes 250 mio. kr. i 1998 til et nyt byggeri i Ørestaden til brug for Rigsarkivet.
- Der afsættes 100 mio. kr. ekstra i 1998 til indsats især mod de særlige kriminalitetsproblemer i storbyerne, og domstolene får yderligere 80 mio. kr. med henblik på at nedbringe ventetider i retsvæsenet.
- Afskrivningsperioden for goodwill reduceres fra 10 til 7 år for at lette problemer i forbindelse med generations-skifte i virksomheder.

1998

16. feb. Forlig om vandmiljøet

Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti indgår forlig om en ny plan for vandmiljøet. Det overordnede mål er at sænke udledningen af kvælstof med 37.100 tons i løbet af fem år. Det skal bl.a. ske ved hjælp af følgende tiltag:

- Landmændene skal gøde 10 pct. mindre, og husdyrgødningen skal udnyttes bedre.
- Fra efteråret afkræves der bøder af landmænd, som gøder for meget. For overforbrug op til 30 kg. pr. hektar bliver bøden 10 kr. pr. kg. gødning, og for højere overforbrug straffes med en bøde på 20 kr. pr. kg.
- Der skal indføres en generel gødningsafgift på 5 kr. pr. kg.
- Der skal afsættes ekstra penge til etablering af våde enge, skovrejsning og omstilling til økologisk landbrug, der skal erstatte intensivt dyrket landbrugsjord, som udleder for mange næringsstoffer.
- Landmændene skal plante efterafgrøder, som opsuger kvælstof.

11. marts Folketingsvalg

Der afholdes valg til Folketinget, som resulterer i følgende mandatfordeling (angående den tidligere mandatfordeling: Se "21. september 1994"):

Socialdemokratiet.....	63
Radikale Venstre.....	7
Konservative Folkeparti	16
Centrum-Demokraterne.....	8
Socialistisk Folkeparti	13
Dansk Folkeparti.....	13
Kristeligt Folkeparti	4
Venstre	42
Fremskridtspartiet	4
Enhedslisten	5
I alt.....	175

Hertil kommer to mandater valgt i Grønland og to mandater valgt på Færøerne. Valgresultatet betyder, at den hidtidige mindretals-regering under ledelse af Poul Nyrup Rasmussen fortsætter.

16. marts Ændringer i EMS-samarbejdet

Som følge af den valutakursjustering, der er vedtaget er central-kursen for irske pund opskrevet med 3 pct. Græske drachmer er indtrådt i EMS med udsvingsgrænser på +/- 15 pct. Der gælder herefter følgende interventionskurser for irske pund og græske drachmer mellem Danmarks Nationalbank og valutahandlerne:

Købekurs:	815,774 DKK pr. 100 IEP
Købekurs:	1,81948 DKK pr. 100 GRD
Salgskurs:	1.099,95 DKK pr. 100 IEP
Salgskurs:	2,45331 DKK pr. 100 GRD

Interventionskurserne for de øvrige EMS-valutaer er uændrede. Kursjusteringen indebærer, at centralkurserne over for ECU ændres for samtlige EMS-valutaer. De nye centralkurser er følgende:

Danmark.....	1 ECU=	7,54257 DKK
Tyskland.....	1 ECU=	1,97738 DEM
Frankrig.....	1 ECU=	6,63186 FRF
Belgien	1 ECU=	40,7844 BEF
Holland	1 ECU=	2,22799 NLG
Irland.....	1 ECU=	0,796244 IEP
Spanien	1 ECU=	168,220 ESP
Portugal.....	1 ECU=	202,692 PTE
Østrig	1 ECU=	13,9119 ATS
Finland	1 ECU=	6,01125 FIM
Italien	1 ECU=	1.957,61 ITL
Grækenland.....	1 ECU=	357,000 GRD

For engelske pund, der ikke deltager i valutakurssamarbejdet, er de teoretiske centralkurser:

England	1 ECU=	6,653644 GBP
---------------	--------	--------------

23. marts Overenskomstaf tale på industriområdet

Dansk Industri og Co-Industri indgår overenskomstaf tale, som indebærer at mindstelønnen forhøjes med 2 kr. i timen fra 1. marts 1998 og 1. marts 1999. Endvidere omhandler forliget bl.a. følgende elementer:

- Tillæg: Genetillæggene forhøjes med 8,5 pct. 1. marts 1999.
- Pension: Pensionsindbetalingerne stiger 1. juli 1998 og 1. juli 1999 med 0,9 pct. Fra sommeren 1999 opsparer arbejderne i alt 5,7 pct. af lønnen og funktionærer 4,8 pct.
- Arbejdstid: Arbejdstiden ved skifteholdsarbejde nedsættes 4. oktober 1999 fra 35 til 34 timer om ugen. Endvidere kan den ugentlige arbejdstid ændres ud over 37 timer ved lokal aftale, men man vil stadig have en årlig arbejdstid på 1924 timer. Der ydes en ekstra fridag om året, idet juleaftensdag gøres til en betalt fridag.
- Barsel: Løn under barsel i 14 uger forhøjes fra april 1998 til 115 kroner i timen. For funktionærer hæves den månedlige maksimale barselsløn til 18.438 kroner.
- Telenarbejde: Parterne har aftalt rammerne for, hvordan hjemmearbejde kan udføres. Rammen udfyldes ved lokale aftaler.

23. marts Ministerliste

Efter det nyligt afholdte valg til Folketinget præsenterer Statsministeren sin regering, som består af 19 ministre:

- Statsminister	Poul Nyrup Rasmussen
- Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde	Marianne Jelved
- Finansminister	Mogens Lykketoft
- Udenrigsminister	Niels Helveg Petersen
- Justitsminister	Frank Jensen
- Skatteminister	Ole Stavad

– Miljø- og energiminister	Svend Auken
– Indenrigsminister	Thorkild Simonsen
– Forsvarsminister	Hans Hækkerup
– Arbejdsminister	Ove Hygum
– Erhvervsminister	Pia Gjellerup
– Socialminister	Karen Jespersen
– Fødevareminister	Henrik Dam Christensen
– Sundhedsminister	Carsten Koch
– Trafikminister	Sonja Mikkelsen
– Kulturminister	Elsebeth Gerner Nielsen
– Undervisningsminister	Margrethe Vestager
– Forskningsminister	Jan Trøjborg
– Bolig- og byminister	Jytte Andersen
– Minister for udviklingsbistand	Poul Nielson

24. april Nej til overenskomsttaftale

Resultatet af overenskomstforhandlingerne mellem Dansk Industri og Co-Industri nedstemmes af lønmodtagerne. Med en stemmeprocent på 47 pct. stemte 55 pct. nej til mæglingsskitsen, mens 45 pct. stemte ja. Lønmodtagernes nej til forhandlingsresultatet betyder, at Danmark for første gang i 13 år kastes ud i en storkonflikt fra mandag 27. april.

3. maj EU-topmøde i Bruxelles

EU's stats- og regeringschefer udnævner hollænderen Wim Duisenberg som den første præsident for Den Europæiske Centralbank (ECB), der oprettes fra 1. januar 1999. Efter kraftig pres fra fransk side og i strid med intentionerne i Maastricht-traktaten, som kræver en otte-års embedsperiode, indgår man på EU-topmødet kompromis om, at Wim Duisenberg efter godt 4 år afløses af franskmænd Jean- Claude Trichet, som skal lede ECB de næste 4 år.

6. maj Regeringsindgreb i storkonflikten

Efter sammenbrud i forhandlingerne mellem DA og LO præsenterer regeringen det politiske indgreb, der afslutter storkonflikten i Danmark. Indgrebet betyder at:

- der gives 2 ekstra fridage pr. kalenderår til alle, der har været ansat over 9 måneder i virksomheden. Hvis man har løn under sygdom, er fridagene også med fuld løn.
- der gives 3 omsorgsdage (2 dage i 1998 og yderligere 1 dag i 1999) til lønmodtagere med hjemmeboende børn under 14 år, hvis den pågældende har været ansat i over 6 måneder i virksomheden. Har man ret til løn ved barns første sygedag, er de nye fridage også med fuld løn.
- arbejdsgivere omfattet af konflikten slipper med en forhøjelse af pensionsbidraget på 0,5 pct. mod planlagt 0,9 pct.
- alle arbejdsgivere slipper fra 1. januar 1999 for at betale det nye sygedagpengebidrag på 325 kr. pr. ansat.

Overenskomsterne træder i kraft ved midnat natten mellem 7. og 8. maj, og gælder frem til 1. marts 1999. Overenskomsterne gælder for lønmodtagere og arbejdsgivere, der var omfattet af forligsmandens mæglingsforslag af 31. marts 1998. Der er altså ingen ekstra feriedage og omsorgsdage til lønmodtagere, der ikke var en del af urafstemningen. Regeringens forslag til indgreb blev vedtaget af Folketinget 7. maj. Hovedparten af partierne stemte for regeringsindgrebet med undtagelse af Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, som stemte imod, mens Dansk Folkeparti undlod at stemme.

11. maj Tele Danmark i storfusion

Tele Danmarks hovedaktionær Ameritech indgår aftale om fusion med det amerikanske teleselskab SBC Communications Inc.

28. maj Folkeafstemning om Amsterdamtraktaten

Folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten resulterer i et dansk ja til den nye EU-traktat. 55,1 pct. stemte ja, mens 44,9 pct. stemte nej.

17. juni Pinsepakken

SR-regeringen indgår forlig med Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti om pinsepakken. Forliget indeholder bl.a. følgende elementer:

- Den midlertidige forhøjelse af ATP-bidraget med 1 pct., som regeringen gennemførte i efteråret 1997, gøres nu permanent. Samtidig bliver ordningen ændret således, at alle lønmodtagere får det samme udbetalt uanset, hvor meget de har indbetalt. Den tvungne pensionsopsparing skal indbetales af alle mellem 17 og 66 år. Når man fylder 67, vil man få udbetalt pensionsopsparingen i rater over 10 år. (Nr. 468/1. juli)
- Forliget om pinsepakken indebærer en lang række ændringer i personskatteloven. Blandt lovens mange bestemmelser kan fremhæves, at det skrå skatte loft forhøjes fra 58 til 59 pct., og ifølge loven nedsættes bundskatten fra 8 til 5,5 pct. i 2002. Nedsættelsen sker gradvist med 0,5 pct. i 1999 og 2000 og 0,75 pct. i 2001 og 2002. Bundfradraget for mellemskatter hæves med 8.000 kr. om året fra 139.000 i 1998 til 171.000 kr. i 2002. Skatteprocenten for mellemskatten er uforandret 6 pct. Fra 1999 kan renteudgifter ikke længere trækkes fra i grundlaget for mellemskatten. Fra år 2000 kan renteudgifter kun fratrækkes med 50 pct. i grundlaget for bundskatten. Fra og med 2001 kan renteudgifter slet ikke fratrækkes i grundlaget for bundskatten. Der indføres en overgangsordning for personer med renteudgifter over 20 pct. af den personlige indkomst. Rabatten er 4 pct. i år 2000, 8 pct. i 2001 og 2002, 6 pct. i 2003, 4 pct. i 2004 og 2 pct. i 2005. Rabatten bortfalder i 2006. Fradrag som fagligt kontingent, a-kasse og transportfradrag kan ikke længere trækkes fra ved beregningen af bundskatten fra år 2002. Fra og med 1999 kan indbetalinger til kapitalpension ikke længere fratrækkes i grundlaget for topskatten (der er uforandret 15 pct.). (Nr. 423/26. juni)
- Bruttoskatten fastholdes uforandret på 8 pct. Men den nuværende opdeling af bruttoskatten i tre forskellige fonde sløjfes. Fra 1999 etableres en samlet Arbejdsmarkedsfond, som afløser for Dagpengefond, Aktivitetsfond og Sygedagpengefond. Desuden skal bruttoskatten nu også bruges til at finansiere førtidspension. (Nr. 424/26. juni).
- Fra og med indkomståret 2002 kan skattepligtige med en indkomst, der ikke overstiger 136.100 kr. yderligere fratrække 25 pct. af befodringsfradraget, dog højst 6.000 kr. Den skattemæssige værdi af firmabiler hæves fra 23 til 25 pct. Fra 1999 forhøjes endvidere værdigrænserne for fri firmabil fra 150.000 til 160.000 og fra 400.000 til 450.000 kr. (Nr. 427/26. juni).
- Lejeværdien af egen bolig og dertil knyttede standardfradrag afskaffes fra og med år 2000. Lejeværdien erstattes af en kommunal ejendomsskat baseret på den offentlige ejendomsvurdering. For boliger op til en værdi på 2.15 mio. kr. skal der betales 10 promille af ejendomsværdien - for nuværende boligejere dog kun 8 promille. For boli-

ger, der har en vurdering over 2,15 mio. kr., betales der 30 promille af den del af ejendomsvurderingen, der overstiger 2,15 mio. kr. Det nuværende standardfradrag erstattes for nuværende ejere af et fradrag i ejendomsskatten på 4 promille, dog maksimalt 1.200 kr. Pensionister, der er fyldt 67 år, vil få et nedslag i den beregnede ejendomsværdiskat på 4 promille, dog maksimalt 6.000 kr. for helårshuse og 2.000 kr. for sommerhuse. Efterlønsmodtagere, folkepensionister og førtidspensionister, der er fyldt 60 år, beskyttes fra år 2000 af en regel, der siger, at deres ejendomsværdiskat maksimalt kan stige med 500 kr. om året. (Nr 425 og 426/26. juni).

- Fra 1. januar 1999 afskaffes den nuværende realrenteafgift og erstattes med en fast kapitalafkastbeskatning på 26 pct. (Nr. 430/26. juni).
- Som en del af pinsepakken vedtager Folketinget en række afgiftsforhøjelser. De nye grønne afgifter skal gennemføres over perioden fra 1998 til år 2002:
- Benzinafgiften forhøjes med 50 øre inkl. moms pr. liter den 1. januar 1999. 1. januar 2000 forhøjes den med yderligere 12,5 øre inkl. moms pr. liter, og det gentages 1. januar 2001 og 1. januar 2002. Forhøjelser ud over 1999 er dog betinget af afgiftsstigninger i Tyskland.
- Fyringsolie stiger med 21 øre pr. liter den 1. juli 1998 og yderligere 3 øre 1. januar 2002.
- Elvarmestiger med 1,5 øre pr. kWh den 1. januar 1999, 2000, 2001 og 2002.
- El til andet end varme stiger med 6 øre pr. kWh til 52 øre pr. kWh. Denne forhøjelse suppleres dog med 1,5 øre pr. kWh den 1. januar 1999, 2000, 2001 og 2002.
- Naturgas stiger fra 164 øre pr. m³ til 202 øre pr. m³. (Nr. 437/26. Juni).

25. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 120 af 25. august til finanslov for finansåret 1999.

4. sept. Slagterifusion

Danmarks to største slagteriselskaber Danish Crown og Vestjyske Slagterier meddeler, at de fusionerer.

1. okt. Kraftige fald i aktiekurserne

Negative nyheder om den japanske finanskriser forværrer yderligere den globale finansuro. Aktiemarkederne i USA og Europa oplever kraftige fald i aktiekurserne. De markante aktiekursfald medfører en global flugt over i mere sikre obligationer.

6. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale, som indeholder bl.a følgende hensigtserklæringer:

- Alle langtidsledige skal have et job- eller uddannelsestilbud senest ved udløbet af de første 12 måneders ledighed. Alle unge under 25 år skal have tilbuddet inden seks måneder. Herefter skal mindst 75 pct. af ledighedsperioden bruges til aktivering.
- Alle langtidsledige skal have et job- eller uddannelsestilbud senest ved udløbet af de første 12 måneders ledighed. Alle unge under 25 år skal have tilbuddet inden seks måneder. Herefter skal mindst 75 pct. af ledighedsperioden bruges til aktivering.
- Dagpengeperioden sættes ned fra fem til fire år. Heraf kan man være på dagpenge i et år og skal være i aktive-

ring i tre år. Særreglen for de 50-54 årige fjernes, så de ligestilles med ledige i de øvrige aldersgrupper. Dvs. de får ret og pligt til at deltage i uddannelse og aktivering med henblik på at finde varig beskæftigelse. Aktivering skal i højere grad end tidligere målrettes konkrete jobs eller konkrete virksomheder, og arbejdsgiverne får større medansvar og forpligtigelse til at tage ledige i jobtræning og ansatte voksenlærlinge.

- Reglerne i forbindelse med sygdom under ledighed strammes. Der foretages blandt andet skærpet rådighedsvurdering, når den ledige to gange har sygemeldt sig i forbindelse med formidling eller aktivering.
- Dagpengene skal beregnes på en ny måde. Mens man i dag overfor a-kassen skal fremvise lønsedler for de seneste 12 uger, så skal dagpengene fremover beregnes ud fra den samlede årsindkomst. De nye regler skal først træde i kraft i 2001 efter høring med arbejdsmarkedets parter.
- Der skal udstedes en garanti for efterløn til alle borgere, der er fyldt 60 år.
- Der skal skæres i tilskuddene til boligstøtte især til velstillede pensionister. Samtidig skal der indføres en bundgrænse, så alle skal betale 833 kr. af sin husleje svarende til 10.000 kr. årligt.
- Selskabsskatten skal nedsættes fra 34 til 32 procent.
- Børnepasningsorloven skal gøres mere fleksibel ved at opbløde kravet om, at man skal holde mindst 13 ugers orlov.
- Det skal være lettere for forældre at lade deres børn passe i private pasningsordninger. Kommunerne får lov til at forhøje tilskuddet til forældre, der fravælger den kommunale vuggestue eller børnehave.
- De enlige forældre skal hjælpes bedre. Enlige småbørnsforældre, som ikke kan sige ja til et job, fordi kommunen ikke kan skaffe pasning til børnene, skal ikke længere være henvist til at leve for mindre end det, man normalt kan få i kontanthjælp. Situationen i dag tvinger disse forældre til at tage børnepasningsorloven med den tilhørende lave indtægt på 60 procent af arbejdsløshedsdagpengene. En lovændring skal give de enlige forsørgere ret til et tilskud, så deres samlede indkomst kommer op på den normale kontanthjælp for forsørgere.
- Handel med fast ejendom skal gøres enklere og billigere. Samtidig skal ejendomsmæglernes virksomhed ændres på en række væsentlige punkter. Branchen forpligtiges til at oprette et fælles søgesystem på et offentligt medie. Det betyder i praksis, at alle ejendomme sættes til salg i et fælles register på Internettet. Købsaftalen skal fremover udformes sådan, at selve købet tydeligt bliver adskilt fra finansieringsdelen.
- Der skal lægges en øvre grænse på CO₂-udslippet, så det svarer til Danmarks forpligtigelser i Kyotoaftalen.
- Det skal gøres dyrere at køre i dieselbil. Det sker for at modvirke, at folk skifter benzinbiler til dieslbiler, når benzinafgiften forhøjes i henhold til pinsepakken.

25. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 1999. Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti stemmer for den samlede finanslov for 1999. Finansloven består af en række reformer af efterløn, pension, arbejdsmarkedet og boligstøtte. Med henblik på at sikre en langsommere og mere

gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennemføres et nyt tilbagetrækningssystem med virkning fra 1. juli 1999. Ændringerne får ikke betydning for personer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999.

- Folkepensionsalderen sættes ned til 65 år.
- Der indføres et efterlønskointingent, som skal betales i 25 år, for at man er berettiget til efterløn.
- Fra 1999 bliver a-kassebidraget fra 1999 delt i to - et bidrag, der giver ret til dagpenge ved ledighed og et andet, der giver ret til efterløn. Og lønmodtageren skal i fulde 25 år betale det særlige efterlønskointingent, hvis man ønsker at abonnere på efterlønsordning.
- Går man på efterløn som 60-årig, får man kun 91 pct. af den maksimale dagpengesats i hele efterlønsperioden, og samtidig modregnes al form for pensionsudbetalinger, også selv om de ikke udbetales. Til gengæld vil de lønmodtagere, der vælger, at fortsætte med at arbejde til de fylder 62 år, få fulde dagpenge i hele efterlønsperioden, samtidig med at pensionsudbetalinger ikke vil blive fratrasket efterlønnen.
- Efterlønsberettigede, der arbejder op til 2 år efter opnåelse af efterlønsret, får ved yderligere arbejde ret til et nedslag i skatten ved folkepensionsalderen svarende til 33.600 kr. årligt.
- Der indføres en enstrenget efterlønsats på cirka 68 kroner i timen.
- Retten til dagpenge afkortes fra fem til fire år. Alle unge under 25 år får pligt og ret til aktivering efter et halvt års ledighed. I dag er det kun unge uden en kompetencegivende uddannelse, der skal aktiveres tidligt.
- Også de ældste grupper på arbejdsmarkedet skal aktiveres. Det betyder, at de 50- til 55-årige nu også får ret og pligt til aktivering, når de er ledige.
- Særreglen om forlænget dagpengeret for 50- til 59-årige begrænses til de 55- til 59-årige. Der indføres også ret og pligt til aktivering for personer omfattet af særreglen.
- Boligstøtten til pensionister lægges om, således at pensionister med indkomster på 110.000 kr. eller derunder højst må miste 500 kr. årligt som følge af omlægningen.
- Den ekstraordinære forhøjelse af stempelafgiften for tillægslån i ejerboliger fra 1,5 pct. til 5,0 pct. fastholdes frem til 1. december 1999.
- For at dæmpe aktiviteten i byggeriet lægges der et loft på 5 mia. kr. på nybyggeri i den almennyttige sektor, svarende til nybyggeri af højst 6.000 boliger i 1999. Samtidig reduceres kvoten af andelsboliger fra 1.000 til 750.
- Selskabsskattesatsen reduceres fra 36 pct. til 32 pct. i 1999, og der arbejdes på yderligere en nedsættelse til 30 pct. i 2000.
- Arbejdsgivernes bruttoskat - arbejdsmarkedsbidraget - ophæves fra år 2000. Der gennemføres en lang række administrative lettelser for små virksomheder.
- Der indføres en ventelistegaranti på livstruende sygdomme. Det drejer sig om hjertesygdomme, bryst- lunge- og tarmkræftsygdomme. Hvis ikke hjemamtet kan anvise en behandling enten på et sygehus, et privathospital eller i udlandet, bliver det Sundhedsstyrelsens opgave. Kan den heller ikke klare opgaven har patienten ret til selv at finde behandling enten i Danmark eller i udlandet på hjemamtets regning.

- Medicintilskudssystemet lægges om således, at de der har store udgifter får det største offentlige tilskud. Et forbrug på under 500 kroner må patienten selv betale.
- Førtidspensionssystemet skal reformeres således, at kommunerne får pligt til at styre arbejdsstræningen og revalideringen af klienter hos private virksomheder. Statens betalingsdel af udgiften til førtidspension sættes ned. Sygedagpengereglerne bliver ændret, så kommunerne får en større udgift og dermed en tilskyndelse til at få folk væk fra sygedagpenge og i revalidering.

1999

1. jan. Indførelse af fælles valuta

EU træder ind i den tredje fase af den Økonomiske og Monetære Union, og 11 EU-lande (Finland, Tyskland, Luxembourg, Holland, Belgien, Irland, Østrig, Frankrig, Spanien, Portugal og Italien) afskaffer på papiret deres valutaer og indleder et samarbejde om en fælles valuta, euroen.

1. jan. Kronens centralkurs og udsvingsgrænser i ERM II

Fra 1. januar 1999 deltager kronen i EU's nye valutakursmekanisme ERM II. Efter vedtagelsen af de faste omregningskurser mellem euroen og de hidtidige nationale valutaer for de lande, der indfører euroen fra den 1. januar 1999, har Danmark, Grækenland, euro-landene og Den Europæiske Centralbank, ECB, fastsat centralkurser for kronen og drachmen over for euro. Kronens centralkurs over for euro i ERM II er beregnet på basis af den hidtidige centralkurs over for D-mark i EMS-samarbejdet på 381,443 DDK pr. 100 DEM og omregningskursen fra D-mark til euro:

Centralkurs: 746,038 DKK pr. 100 EUR
Udsvingsbåndet for kronen er fastsat til +/- 2,25 pct., og interventionskurserne er:

Salgskurs: 762,824 DKK pr. 100 EUR
Købekurs: 729,252 DKK pr. 100 EUR

De uigenkaldeligt fastlåste omregningskurser mellem euroen og valutaerne i de EU-lande, der indfører euroen den 1. januar 1999, er:

1 euro	=	40,3399	belgiske franc
	=	1,9583	tyske mark
	=	166,386	spanske pesetas
	=	6,55957	franske franc
	=	0,787564	irske pund
	=	1.936,27	italienske lire
	=	40,3399	luxembourgiske franc
	=	2,20371	hollandske gylde
	=	13,7603	østrigske schilling
	=	200,482	portugisiske escudos
	=	5,94573	finske mark

25. feb. Kommunalt overenskomstforlig

De kommunalt ansatte, repræsenteret ved KTO, indgår forlig med de kommunale arbejdsgivere. Ved forliget får de kommunalt ansatte tre feriedage, som gives en ad gangen i alle tre overenskomstår. De ansatte kan vælge at droppe feriedagene mod en kontant udbetaling. Forliget indebærer, at de ansatte får i alt 7,55 pct. mere i løn over de næste tre år. Af den samlede økonomiske ramme bliver de generelle lønstigninger i overenskomstperioden dog kun på 5,46 pct. Derudover anvendes 0,97 pct. til en puljefordeling, 1 pct. til at financiere

den ekstra ferie samt 0,19 pct. til pension. Dertil kommer reguleringsordningen, som betyder, at forskellen mellem lønudviklingen på det offentlige og det private arbejdsmarked ikke bliver for stor. Reguleringsordningen vil indebære en lønstigning det første år på 0,70 pct. af ordningens ramme. Arbejdsgiveren får ret til at disponere mere fleksibelt over medarbejderens arbejdstid. De centrale regler for arbejdstid kan som noget nyt afviges lokalt, og overarbejde kan udbetales kontant i stedet for afspadsering. Ansatte på 21 år eller derover, med et års fastansættelse bag sig, får adgang til arbejdsmarkedets pensionsordninger. Tidligere var alderskravet 25 år, med mindst fire års anciennitet. Arbejdsgivernes ret til at fyre ansatte med mere end 120 sygedage på et år afskaffes.

26. feb. Statsligt overenskomstforlig

De statsansatte, repræsenteret ved CFU, indgår forlig med finansministeren. Overenskomstresultatet ligner i hovedtræk aftalen på det kommunale område. Forliget indebærer en lønstigning på 7,5 pct. og en videreførelse af reguleringsordningen. De statsansatte får tre ekstra feriedage over de kommende tre år. Den første fridag kan afvikles fra 1. april 1999 for alle, der har mindst seks måneders beskæftigelse i staten. De tre feriedage kan efter aftale også udbetales som løn. Ligesom de kommunalt ansatte må også de statsansatte indstille sig på at være mere fleksible, når det gælder tilrettelæggelsen af deres arbejdstid, som aftales lokalt. Kompetenceudvikling af de ansatte får høj prioritet, hvilket bl.a. betyder, at der med virkning fra 1. april 2000 oprettes et særligt statsligt Center for Kompetence og Kvalitetsudvikling.

10. marts Mejerifusion

Danmarks to største mejeriselskaber MD Foods og Kløver Mælk meddeler, at de vil fusionere.

10. marts Fusion i den finansielle sektor

Unibank meddeler, at de opkøber Tryg-Baltica Forsikring.

24. marts NATO-aktion mod Jugoslavien

NATO indleder luftangreb mod militære mål i Jugoslavien for at stoppe serbiske overgreb på den kosovo-albanske befolkning.

10. juni Valg til Europa-Parlamentet

Der afholdes valg til Europa-Parlamentet, som resulterer i følgende procentvise stemmefordeling:

Socialdemokratiet.....	16,5
Radikale Venstre.....	9,1
Konservative Folkeparti	8,5
Centrum-Demokraterne.....	3,5
Socialistisk Folkeparti	7,1
JuniBevægelsen	16,1
Folkebevægelsen mod EU	7,3
Dansk Folkeparti.....	5,8
Kristeligt Folkeparti	2,0
Venstre	23,4
Fremskridtspartiet	0,7
I alt.....	100,0

Ovennævnte stemmefordeling giver følgende kandidatfordeling: 5 kandidater til Venstre, 3 kandidater til Socialdemokratiet og JuniBevægelsen og 1 kandidat til Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, FolkeBevægelsen mod EU og Dansk Folkeparti.

10. juni Fredsplan for Kosovo

FNs Sikkerhedsråd vedtager en fredsplan for Kosovo. Fredsplanen betyder, at de første internationale fredsstyrker kan

rykke ind i Kosovo samtidig med at de jugoslaviske tropper indleder deres tilbagetrækning.

10. juli Ministerrokade

Nuværende forskningsminister Jan Trøjborg overtager Ministeriet for Udviklingsbistand efter Poul Nielson, mens Birte Weiss udnævnes til forskningsminister.

31. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 249 af 31. august til finanslov for finansåret 2000.

5. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningsstale, som indeholder bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Der skal indføres en afgift på varer med PVC og phthalater med henblik på at begrænse forbruget.
- Der skal skæres i forbruget af pesticider i landbrug, skovbrug og haver.
- Der skal indføres nye regler om registrering af salg og forbrug af foderstoffer og tilsætningsstoffer på den enkelte bedrift. Desuden foreslås det at indføre lov hjemmel til at tilbageholde partier af foderstoffer, såfremt der er mistanke om, at de indeholder uønskede stoffer eller farlige bakterier.
- Det foreslås at ophæve loven om godtgørelse vedrørende erhvervsvirksomheders udgifter til administration af skatter og udgifter.
- Der lægges op til en lempeligere og mere ensartet beskattning af arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse samt bidrag til transport til uddannelsessteder. Forslaget skal bl.a. gøre det muligt for virksomheder at hjælpe fyrede medarbejdere med omskoling, uden at medarbejderen bliver beskattet af det.
- Der lægges op til en reform af voksen- og efteruddannelse. Systemet skal i højere grad målrettes mod de kortuddannede og uddannelser, der giver kompetence. Desuden skal formålet for folkeoplysning, folkeuniversitet samt højskolerne præciseres.
- Der foreslås en to-årig forsøgsordning, hvor kommunerne får mulighed for at få tilskud til at ansætte ældre langtidsledige i varige job på ordinære løn- og ansættelsesvilkår. Forslaget om disse såkaldte seniorjob er en opfølgning på regeringens aftale med kommunerne fra juni.
- Det foreslås at sikre forbedrede rettigheder for personer, der har fleksjob.
- Det foreslås at ændre loven om orlov, således at det gøres mere fleksibelt for småbørnsfamilier at tage orlov.
- Kommuner med pasningsgaranti får mulighed for at øge forældrebetalingen med et procentpoint om året, dog højst til 33 pct. i 2002.
- De bebudede ændringer af reglerne for hjemmeservice vil blive fremsat allerede i oktober. Et flertal i Folketinget har allerede aftalt, at der i fremtiden ikke kan ydes tilskud til vinduespudding, ligesom tilskuddet til havearbejde sættes ned.
- Det foreslås at lukke op for byggeri af en ny type andelsboliger, hvor det eneste offentlige engagement skal være en kommunal lånegaranti for de yderste lån i boligerne. Forslaget vil gøre det lettere for især velhavende ældre at indrette sig i andelsboliger, de såkaldte olde-kollektiver. Det vil efter planen ikke berøre den nuværende kvote af offentligt støttede andelsboliger.
- Som opfølgning på et EU-direktiv skal der indføres forbud mod tobaksreklamer. Forbuddet vil omfatte alle reklameformer samt sponsorering og gratis uddeling af tobak.

- Der skal indføres røgfri miljøer i alle offentlige institutioner, heriblandt daginstitutioner, skoler og på landets sygehuse. Lærerne kan stadig ryge, men kun i afgrænsede lokaler og det samme gælder pædagogerne i daginstitutioner. Sygehuspersonalet får helt forbud mod at ryge på sygehusenes arealer. Forbuddet træder dog først i kraft efter en overgangsperiode. Patienter og pårørende vil ikke blive ramt af forbuddet.
- Udlændingeloven skal ændres med henblik på tilpasning til Schengen-samarbejdet, som Danmark forventes at tilslutte sig 1. oktober 2000.
- Det første skridt til en reform af spillelovgivningen kommer i år. Reformen skal bl.a. omfatte afgifterne på spil, og i første omgang vil regeringen tage fat på spilleautomater.
- Der skal indføres fusionskontrol i konkurrenceloven, så staten får bedre kontrol med store fusioner.
- Straffeloven skal ændres, så spirituskørsel i højere grad kan straffes med samfundstjeneste.
- Der gives tilladelse til TV-overvågning af trafikken.

5. okt. Dansk-svensk mejerifusion

MD Foods og svenske Arla meddeler, at de vil fusionere. Sammenlægningen af de to selskaber skaber Europas største mejeri, som vil få navnet Arla Foods.

30. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 2000. Finanslovsforliget er et spraglet kludetæppe med mange delaftaler med flere forskellige konstellationer af partier. Det drejer sig om følgende forlig og aftaler: Et femårigt trafikforlig, et fireårigt politiforlig, en aftale om servicejobs, en voksen- og efteruddannelsesreform, en aftale om førtidspensionen, en arbejdsmarkedsreform, en aftale på sundhedsområdet og en række diverse aftaler. De forskellige forlig og aftaler omhandler bl.a. følgende elementer:

- Trafikforlig (forligspartier S, R, SF, EL): Den kollektive trafik tilføres 1,1 mia. kr. om året de næste fem år. DSB skal især bruge pengene til nye hurtigtog mellem København, Århus og Aalborg, samt en forbedring af S-togsforbindelsen mellem Københavns Hovedbanegård og Østerport Station. Derudover fremrykkes en række anlægsprojekter primært i Københavnsområdet. Banestyrelsen tilføres 530 mio. kr. årligt til forbedringer af skinnet. Pengene hentes ved diesel- og naturgasafgifter for godt en halv milliard kroner årligt samt en omdannelse af Københavns Havn til statshavn. Dieselaftagten stiger med 23 øre pr. liter og der indføres en ny naturgasafgift, som fortrinsvis skal betales af naturgasselskaberne.
- Politiforlig (forligspartier S, R, SF, CD, V, K): Et fireårigt forlig, der samlet giver næsten 2,4 mia. kr. ekstra til politiet. Der ansættes 540 ekstra folk heraf 230 betjente. Der er aftalt en styrkelse af nærpoltiet, en forstærket indsats mod volds- og bandekriminalitet samt en forøgelse af patruljeringen. En del af pengene skal bruges til grænsekontrol i forbindelse med Schengen-samarbejdet, en styrkelse af politiets EDB og alarmcentraler. For at skaffe penge til politiet sættes en række bøder op. Andre penge hentes ved besparelse på begravelsesforretning og afskaffelse af magasinpressens portotilskud.
- Aftale om servicejob (forligspartier S, R, CD, SF, EL): Der oprettes et toårigt forsøg med servicejob, så kommuner, amter og statslige institutioner kan ansætte ældre ledige i rigtige job. Forsøget indebærer, at ledige over 48 år, som har været aktiveret i mindst et halvt år, får chancen for et rigtigt job inden for eksempelsvis social- og sundhedssektoren eller trafikområdet. Jobbet kan være aflastning af hjemmehjælperen eller sygeplejersken, overvågning af togstationer eller lign. Staten giver et årligt tilskud på

100.000 kr. til amtet eller kommunen, så længe ansættelsen varer. Målgruppen for ordningen er 36.000 ledige og 25.000 personer på overgangsydelse.

- Voksen- og efteruddannelsesreform (forligspartier S, R, SF, CD): Statens bidrag til voksen- og efteruddannelse fastfrys på 3,5 mia. kr. Arbejdsmarkedet skal selv finansiere de mest virksomhedsrettede kurser i løbet af et par år via indbetalinger til den nyoprettede Arbejdsmarkedets Uddannelsesfinansiering, kaldet AUF. Indbetalingernes størrelse fastlægges af AUFs bestyrelse, der udgøres af arbejdsmarkedets parter. Et samlet løft på 200 mio. kr. vil ifølge Arbejdsministeriet betyde et bidrag på 100 kr. pr. heltidsansat. Den offentlige indsats målrettes til at give de kortuddannede et løft. Der ryddes op i kursusjunglen, mens uddannelsesgodtgørelsen bibeholdes på 100 pct. af dagpengesatsen.
- Aftale om førtidspensionen (forligspartier S, R, V, K, CD, KrF, SF): Der indgås en rammeaftale om en reform af førtidspensionen. Reformen forventes at træde i kraft i 2003. Hovedindholdet er, at de nuværende fire ydelser skæres ned til to. De, der slet ikke kan arbejde, får en ydelse, og de, der har nogen arbejdsevne i behold, får en lavere ydelse. Til gengæld får de et retskrav på egnet beskæftigelse, så de kan supplere ydelsen, hvis de selv ønsker det.
- Arbejdsmarkedsreform (forligspartier S, R, V, K, KrF, CD): Aftalen er en justering af den seneste arbejdsmarkedsreform. Den mest markante ændring betyder lempeligere krav om aktivering for ledige på 58 og 59 år med mulighed for at gå på efterløn, når de fylder 60 år. Den gruppe ledige skal fremover, ikke automatisk tvinges i aktivering. Hvert enkelt tilfælde skal vurderes individuelt. Lediges muligheder for at få foden inden for på arbejdsmarkedet skal lettes ved at bruge arbejdspraktik i en virksomhed som et redskab i aktiveringsindsatsen.
- Aftale på sundhedsområdet (forligspartier S, R, SF, CD, K, V): Der afsættes 495 mio. kr. til en styrket indsats på kræftområdet i perioden 2000-2002. Pengene skal både gå til indkøb af scannere og til uddannelse af sundhedspersonalet. Pengene kommer oven i de 850 mio. kr. til kræftbehandling, der er et led i aftalen om amternes økonomi for 2000. Mulighederne for at vælge hospice forbedres, og psykiatriområdet får et løft med 750 mio. kr. i perioden 2000-2002. Pengene til sundhedsaftalen skal skaffes ved besparelser på statens tilskud til medicin. En række lægemidler skal udbydes i licitation. Samtidig skal det offentlige tilskud til nye lægemidler fremover udregnes på grundlag af den europæiske gennemsnitspris.
- Diverse aftaler (forligspartier S, R, SF, CD): Hjemmeservice-ordningen udvides, så man også kan få tilskud til indkøb af dagligvarer og til at få hentet børn i daginstitutioner. Sociale pensioner som folkepension og førtidspension stoppes fremover fra den dag, modtageren dør. I dag udbetales pension til de efterladte resten af måneden efter dødsfaldet. Samtidig fjernes det dobbelte personfradrag for efterladte ægtefæller. Gebyret på et nyt pas forhøjes, så et nyt pas kommer til at koste 600 kr. Prisen for pas til børn fastholdes. Retsafgiften hæves fra en til to pct. af beløb over 6.000 kr.

16. nov. Afgiftsændring

Med virkning fra 26. oktober 1999 vedtager Folketinget, at der skal indføres højere afgifter for brugte importerede varebiler. Der indføres en skala, hvorefter skalaknækket reguleres efter varebilernes alder, på samme måde som det sker for brugte personbiler. Den afgiftspligtige værdi forhøjes med 6.100 kr. for brugte biler, som førstegangsindregistreres i Danmark, og som ikke har katalysator eller en tilsvarende

foranstaltning. Derudover forhøjes den afgiftspligtige værdi med 7.450 kr. for brugte person- og varebiler, der ikke er forsynet med airbags i det hele taget, og med 3.725 kr., hvor der kun er én airbag i bilen. Loven har virkning for køretøjer, der anmeldes til afgiftsberigtigelse fra og med 26. oktober 1999, dog er der visse modifikationer. (Nr. 837/17. nov.)

4. dec. WTO-topmøde i Seattle

Forhandlingerne i Verdenshandelsorganisationen WTO ender i sammenbrud, der hovedsagelig tilskrives de store modsætninger mellem USA, EU og udviklingslandene. U-landene er utilfredse med, at USA og EU tromler deres vilje igennem, og at de ikke er med i den lille inderkreds af lande, der bestemmer dagsordenen for frihandelsforhandlingerne i WTO-regi.

9. dec. Tryg-Baltica køber norsk forsikringselskab

Unidanmark-koncernen udbygger sin Norden-strategi gennem Tryg-Balticas køb af det norske forsikringselskab Vesta. Dermed skabes en af Nordens største forsikringskoncerner.

11. dec. EU-topmøde i Helsinki

EU's stats- og regeringschefer beslutter at udvide feltet af lande, som ønsker optagelse i EU. Udover de seks lande, som allerede er i gang med forhandlinger om optagelse, bliver seks nye lande inviteret til forhandlinger om medlemskab. De seks nye kandidatlande er Bulgarien, Letland, Litauen, Malta, Slovakiet og Rumænien. Samtidig får Tyrkiet sin ansøgning om medlemskab godkendt af EU. Stats- og regeringscheferne beslutter, at EU skal være klar til at optage nye medlemmer fra den 1. januar 2003.

20. dec. Salg af Danisco Distillers

Det statsejede svenske selskab Vin & Sprit meddeler, at de i første omgang køber 51 pct. af Danisco Distillers med klassiske varemærker som Aalborg Akvavit og Gammel Dansk. Salget af Danisco Distillers medfører, at De Danske Spritfabrikker genopstår, da Vin & Sprit ved transaktionen giver det danske selskab sit gamle navn tilbage.

2000

10. jan. Mediefusion

En fusion mellem nyheds- og underholdningskoncernen Time Warner og den største internationale Internetudbyder American Online skaber verdens største medieselskab. Fusionen vil sætte helt nye normer for, hvordan medie- og underholdningsindustrien fremover får deres produkter ud til kunderne. Time Warner står bag bl.a. CNN, Warner Music Group og Fortune, mens American Online bl.a. driver Netscape og CompuServe.

22. jan. Overenskomstaf tale på industriområdet

Dansk Industry og Co-industri indgår overenskomstaf tale, som gælder for de næste fire år. Aftalen indebærer, at mindstelønnen stiger 1. marts 2000 med 2,00 kr. til 82,40 kr. og de to følgende år til 84,40 kr. og 86,40 kr. I 2003 skal der være ny forhandling. Endvidere omhandler den fire-årige overenskomstaf tale bl.a. følgende hovedelementer:

- Ferie: Fire feriedage næste år og fem feriefridage fra 2003. Feriefridage skal aftales mellem arbejdsgiveren og den ansatte.
- Pension: Pensionsindbetalingerne stiger fra 1. juli 2000 til 6,3 pct. og herefter stigninger de følgende tre år til henholdsvis 6,6 pct., 7,8 pct. og 9,0 pct.

- Genetillæg: Genetillæggene betales mellem kl. 18 og kl. 06. De forhøjes med 5 pct. i 2000 og med yderligere 2 pct. i 2002. I 2003 er der ny forhandling.
- Barsel: Løn under barsel i de første 14 uger ændres fra 1. maj til maximum 120 kr. i timen og fra 1. maj 2003 til fuld løn i 14 uger.
- Sygdom: Løn under sygdom sættes op til 5 uger fra 1. juli 2000.

23. feb. Ministerrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Indenrigsminister Thorkild Simonsen og sundhedsminister Carsten Koch fratræder deres ministerposter. Ritt Bjerregaard og Jacob Buksti udnævnes til henholdsvis fødevareminister og trafikminister, mens socialminister Karen Jespersen, fødevareminister Henrik Dam Kristensen og trafikminister Sonja Mikkelsen skifter poster til henholdsvis indenrigsminister, socialminister og sundhedsminister. Efter ministerrokaden består regering af følgende ministre:

• Statsminister:	Poul Nyrup Rasmussen (S)
• Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde:	Marianne Jelved (R)
• Finansminister:	Mogens Lykketoft (S)
• Udenrigsminister:	Niels Helveg Petersen (R)
• Justitsminister:	Frank Jensen (S)
• Skatteminister:	Ole Stavad (S)
• Miljø- og energiminister:	Svend Auken (S)
• Indenrigsminister:	Karen Jespersen (S)
• Forsvarsminister:	Hans Hækkerup (S)
• Arbejdsminister:	Ove Hygum (S)
• Erhvervsminister:	Pia Gjellerup (S)
• Socialminister:	Henrik Dam Kristensen (S)
• Fødevareminister:	Ritt Bjerregaard (S)
• Sundhedsminister:	Sonja Mikkelsen (S)
• Trafikminister:	Jacob Buksti (S)
• Kulturminister:	Elsebeth Gerner Nielsen (R)
• Undervis. - og kirkeminister:	Margrethe Vestager (R)
• Forskningsminister:	Birte Weiss (S)
• Bolig- og byminister:	Jytte Andersen (S)
• Minister for udviklingsbistand:	Jan Trøjborg (S)

28. feb. Kogalskab i Danmark

Efter afsløringen af kogalskab hos en enkelt malkeko i en kvægbesætning kræver fødevareministeren, at en række oksekødsprodukter bliver fjernet fra danske butikker for at beskytte forbrugerne og sikre den danske oksekøds-eksport.

6. marts Unidanmark i storfusion

Unidanmark og finsk-svenske Merita Nordbanken meddeler, at de fusionerer.

9. marts Euro-afstemning

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at der vil blive afholdt folkeafstemning om euroen, torsdag den 28. september. Forudsætningen for, at afstemningsdatoen ligger fast er, at Socialdemokratiet på en ekstraordinær kongres den 30. april siger ja.

23. marts Befordringsfradrag ændres

Under indtryk af de stedfundne prisstigninger på benzin hæves fradraget for befordring mellem hjem og arbejdsplads. Følgende satser gælder således fra 20. marts 2000:

0- 24 km inkl.	intet fradrag
25-100 km inkl.	154 øre pr. km
Over 100 km	77 øre pr. km

24. marts EU-topmøde i Lissabon

EU's stats- og regeringschefer vedtager på topmødet en velfærdsplan for de 15 medlemslande. EU's plan sigter på centrale velfærdsområder, herunder pensionssystemer, skat, socialpolitik og uddannelsen. De vigtigste elementer i velfærdsprogrammet er:

- Antallet af beskæftigede skal hæves til omkring 70 pct. af befolkningen i 2010 med 61 pct. i dag. Regeringerne opfordres til at sætte nationale mål for arbejdsløsheden.
- Kvinders erhvervsfrekvens skal op fra 51 pct. i dag til over 60 pct. i 2010. Det skal blandt andet hjælpes på vej ved at sikre bedre muligheder for børnepasning.
- Antallet af de 18- til 24-årige, som kun har en 10. klasse uddannelse skal halveres.
- Det skal sikres, at alle skoler har adgang til Internet.
- De europæiske pensionssystemers udvikling frem til 2020 skal analyseres.
- Øget indsats mod social udstødelse med en særlig indsats omkring bolig, uddannelse og sundhed.
- Offentlige serviceydelser skal kunne nås elektronisk i 2003.
- Tele-sektoren skal være fuldt liberaliseret i 2001 og dermed sikre billigere adgang til Internet.

19. maj Handelsaftale med Kina

EU og Kina indgår aftale om betingelserne for Kinas optagelse i den internationale handelsorganisation WTO. Med fastlæggelsen af rammerne for Kinas optagelse i WTO er den sidste store forhindring overvundet. Den endelige optagelse i WTO vil formentlig ske i løbet af 2000.

31. maj Carlsberg fusionerer

Carlsberg og det norske bryggeri Orkla meddeler, at de lægger deres bryggeriaktiviteter sammen i et nyt fælles selskab med navnet Carlsberg Breweries. For Carlsberg betyder sammenlægningen med Orkla, at selskabets mål om at være blandt verdens fem største bryggerier er rykket meget tættere på.

19. juni Fusion mellem ISS og Jydsk Rengøring

Danmarks største rengøringsselskab ISS meddeler, at de opkøber Jydsk Rengøring.

29. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 293 af 29. august til finanslov for finansåret 2001.

12. sep. Ophævelse af sanktioner mod Østrig

De 14 EU-lande ophæver sanktionerne over for Østrig. Sanktionerne blev indført 4. februar 2000 som en reaktion mod Østrigs nye højreregering bestående af det konservative ÖVP og det højreradikale frihedsparti FPÖ med Jörg Haider i spidsen.

28. sep. Nej til euroen

Danskerne stemmer nej til Danmarks deltagelse i den europæiske monetære union, ØMU'ens, tredje fase om deltagelse i Euro-samarbejdet - den fælles mønt.

JA stemmer: 1.621.937 (46,9 pct.)

NEJ stemmer: 1.838.026 (53,1 pct.)

Stemmeprocent: 87,5

2. okt. Bankfusion

Danske Bank og moderselskabet for BG Bank, RealDanmark, bliver slået sammen til en koncern, meddeler de to selskaber. Den ny koncerns forretningsområder er indenfor detailbank (almindelig bank), realkredit, livsforsikring, pension og investeringforeninger. Selve koncernen får navnet Danske Bank og bliver en af de største banker i Norden med en samlet balance på 1,3 billioner kroner og en egenkapital på 58 milliarder kroner.

3. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale, som indeholder bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Byfornyelsen skal forbedres gennem ændring i finansieringsreglerne så der kommer flere private midler med i fornyelserne. Desuden skal der lægges mere vægt på den basale fornyelse.
 - Forskningen skal styrkes bl.a. ved at uddanne flere ph.d. studerende og samspillet mellem forskningen i den private og offentlige sektor skal styrkes til gavn for erhvervslivet. Teknisk universitet skal være selvejende.
 - Den offentlige forvaltning skal digitaliseres. Borgere og virksomheder skal have mulighed for at kommunikere med myndighederne i alle døgnets 24 timer og i langt højere grad at benytte sig af elektronisk selvbetjening.
 - Landbruget skal fremover betale gebyrer for behandling af ansøgninger til diverse EU støtteordninger. Indsatsen for ernæring og sundhed skal forbedres, ligesom fødevarerforskningen skal styrkes.
 - Den danske regering og Grønlands Hjemmestyre skal genforhandle en ny aftale om tilskud til hjemmestyret.
 - Det skal gøres nemmere for virksomheder at indberette oplysninger om ansattes løn, idet der indføres et nyt "Lønsystem", der betyder at der kun skal indberettes til en virksomhed samt i mindre detaljeret omfang og ikke så ofte som i dag.
 - Det skal gøres billigere og lettere at opnå registrering af design og reglerne på området skal harmoniseres i forhold til EU.
 - Danmark skal ved lov tilslutte sig oprettelsen af en permanent international straffedomstol.
 - Forsvarets formål skal laves om, så det internationale engagement betones, og professionelle hjemmeværnsfolk skal udsendes på international tjeneste.
 - Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet følges op af lovforslag, som blandt andet omfatter dansk tilslutning til det fælles europæiske fingeraftrykssystem Eurodac.
 - Undervisningsministeren genfremsætter sit forslag om elever og studerendes undervisningsmiljø.
 - På miljøområdet skal der indføres et nyt pant- og retursystem, kolonihaver skal sikres og der skal indføres flere afgifter for at minimere forbruget af emballage.
- Kyoto-protokollen om begrænsning af drivhusgasser skal ratificeres.

De enkelte virksomheders miljøindsats skal styrkes ved skærpede krav til de grønne virksomhedsregnskaber.

- Selskabsskatten foreslås nedsat fra 32 pct. til 30 pct. Skattemæssige problemer i forbindelse med generationsskifte i virksomheder skal lettes.

Der skal være mulighed for at virksomhederne kan afskrive udgifter til indkøb af kunst.

Hvis der ikke indgås frivillige aftaler vil der komme forslag om afgifter på de miljøskadelige stoffer MTBE, ETBE og TAME, der typisk findes i benzin.

Der lægges op til afskrivninger på industrielle drivhusgasser som chlorcarboner og haloner

Ændring af reglerne for hjemme-PC-ordninger.

Forenklet beskattning af indtægter på aktier.

- Sikkerheden i luften skal styrkes ved at gøre det nemmere for piloter og flyveledere at indrapportere småfejl.
- Der fremsættes et lovforslag der betyder at pårørende ikke længere får mulighed for at modsætte sig en afdøds skriftlige ønske om at være organ donor.

Der skal sættes massivt ind for at undgå, at børn og unge begynder at ryge. Daginstitutioner og skoler skal være røgfri dér, hvor børn opholder sig.

Forbruget af alkohol skal ned, særligt blandt unge. Sundhedsvæsenet skal i højere grad bidrage med råd og vejledning om sund levevis.

Regeringen har prioriteret en styrkelse af kræftområdet. Der vil også i de kommende år blive afsat ressourcer til en væsentlig udbygning af behandlingskapaciteten i form af flere scannere og strålekanoner.

- Regeringen vil sikre de økonomisk dårligst stillede pensionister en bedre, mere ensartet behandling ud over hele landet. Personlige tillæg skal tildeles ensartet efter behov, uanset hvor i landet pensionisten bor. Der skal endvidere ses på om reglerne for varmhjælp kompenserer godt nok for de stigende energipriser.
- Regeringen vil øge indsatsen for at få flere i beskæftigelse. Først og fremmest ved at få plads til alle på arbejdsmarkedet. Personer med nedsat arbejdsevne, de sidste langtidsledige og – ikke mindst – indvandrere og deres efterkommere skal sikres en plads på arbejdsmarkedet.
- Regeringen vil i det kommende folketingsår fremlægge forslag til en førtidspensionsreform. Formålet med reformen er at skabe beskæftigelsesmuligheder for de mange, der gerne vil have et arbejde, selv om de ikke har fuld arbejdsevne.

5. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 2001 og kan præsentere en aftale med SF og Enhedslisten - og med CD på en række delaftaler. Den samlede aftale omfatter bl.a. følgende elementer:

- Uddannelse: Forliget indebærer flere og bedre praktikpladser, en reform af social- og sundhedsuddannelserne, udvidet adgang til produktionsskoler og en understregning af princippet om lige adgang til alle ungdomsuddannelser uanset social og økonomisk baggrund.
- Forskning: Der skal introduceres et nyt koncept med såkaldt Større tværgående forskergrupper, der skal stimulere kvalitetssikring og konkurrence om forskningsmidlerne samt fremme fornyelsen i forskningen gennem samarbejde på tværs af fagområder, institutioner, sektorer og offentligt/privat. Der afsættes på finansloven 30 mio. kr. år-

ligt til dette. Herudover afsættes under regeringens erhvervsstrategi 45 mio.kr. i 2001. Derudover er afsat 20 mio.kr. årlig til indlejring af visse forskningsprogrammer der er ved at løbe ud såfremt det vurderes at disse har et fremadrettet forsknings- og samfundsmæssigt potentiale. Der afsættes 10 mio.kr. årligt til flere ph.d. stipendier.

- Miljø: For at styrke byøkologiske initiativer og tiltag vedrørende økologisk byggeri mv. samt af fremme økologisk adfærd og løsninger i lokalsamfundet afsættes en fireårig pulje på i alt 178 mio.kr. til økologiske initiativer. Indsatsen for at udvikle nye energiteknologier fortsættes og der bevilges 35 mio.kr. om året i perioden 2001-2004. For at mindske kemikalietrykket gennemføres en fireårig kemikalieplan på 36,8 mio.kr. i 2001 og i gennemsnit 31,3 mio.kr. om året i de efterfølgende tre år. Planen omfatter en lang række initiativer, der tilsammen skal medvirke til at øge fremdriften i det kommende kemikaliarbejde. En styrket naturforvaltning igangsættes, som omfatter naturgenopretning, skovrejsning, naturformidling og bevaring af kulturmiljø i alt tilføres 80 mio.kr. om året til dette formål. Den grønne jobpulje videreudvikles og forlænges i fire år med et niveau på 42 mio.kr. årligt, inkl. administration.
- Børn og unge: Der indføres et særligt børnetilskud til uddannelsessøgende med børn, der udgør 5.000 kr. Tilskuddet er indkomstafhængigt. Kommunernes udbygning af dagpasningsområdet prioriteres fortsat og der henstilles til universitetsbyerne, at man udnytter de eksisterende gunstige regler, så der etableres flere ungdomsboliger.
- Ældre: Aftalen om ældrepakken indebærer bedre og mere ens vilkår for de økonomisk svagest stillede pensionister. Derudover er det aftalt at disponere 259 mio.kr. til ældresektoren bl.a. til opførelse af flere ældreboliger, kvaliteten og omsorgen på ældreområdet skal styrkes, der skal gives tilskud til kommunerne til oplæring og uddannelse af nye servicejobmedarbejdere på ældreomsorgsområdet
- Fødevareområdet: Fødevaredirektoratet styrkes væsentligt, således at der i 2001 tilføres 35,7 mio.kr. for at sikre at et højt niveau inden for fødevarer sikkerhed og et højt veterinært stade videreføres og styrkes.
- Trafik: Der afsættes i alt 100 mio.kr. i perioden 2001-2004 til udvikling af sikkerhed på jernbaneområdet. Der skal bl.a. etableres ATC-togstop på strækningerne Vejle-Struer, Esbjerg-Holsterbro og Odense-Svendborg og der afsættes midler til nedlæggelse af private overkørsler. Gratisgrænsen for børn i den kollektive trafik udvides således at en betalende voksen grates kan medtage op til to børn under 12 år. Det forventes at udgifterne beløber sig til 7,5 mio.kr. i 2001 og herefter ca. 10 mio.kr. årligt. Der afsættes 60 mio.kr. i 2001-2004 til fremme af trafiksikkerhed, miljø og fremkommelighed.
- Sundhed: Der er skabt finansiering til, at amterne i 2001 kan øge udgifterne på sundhedsområdet med 2 pct. svarende til 0,8 mia.kr. På forebyggelsesområdet er i 2001 afsat i alt 146,1 i 2001, heraf er forhåndsreserveret 30 mio.kr. på alkohol-området, 21 mio.kr. til HIV/AIDS, 5 mio.kr. til gennemførelsen af regeringens abortbehandlingsplan.
- Erhvervsområdet: Erhvervsministeriet fremlagde i februar sin nye erhvervsstrategi .dk21, som er regeringens vision og strategi for et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Der afsættes i alt 329,5 mio.kr. til initiativer omkring strategiens 5 fokusområder, der bl.a. omfatter målsætninger som, at Danmark skal have et konstruktivt partnerskab mellem

erhvervslivet og det offentlige om udformningen af nye love og regler, der skal medvirke til at lette virksomhedernes administrative byrder, Danmark skal have en mere effektiv konkurrence og mere velfungerede markeder og Danmark skal udvikle sig til et endnu mere internationalt samfund, bl.a. vha. eksportvækstgrupper mm.

Et andet mål er at borgere og virksomheder skal kunne ordne alle løbende forretninger med det offentlige via Internet og andre nye kommunikationsformer inden for en kort årrække. Der afsættes 21 mio.kr. årligt over en fireårs periode til Danmark på nettet, bl.a. gives fremover gratis adgang til Danmarks Statistiks statistikbank.

- Retsområdet: Domstolsområdet tilføjes i 2001 yderligere 200 mio.kr. Bevillingerne muliggør bl.a. at ophobningerne af sager ved landsretterne fortsat kan reduceres, således at berømmelsestiderne kan forkortes. Der afsættes 21 mio.kr. til en forhøjelse af vederlaget til domsmænd, og der etableres et landsdækkende system med automatisk hastighedskontrol, der afsættes 42 mio.kr. til denne ordning.
- Indtægter, erhvervsskatter mv.: I 2001 vil afgiften på sodavand forøges med 0,65 kr. pr. liter og afgiften på pibe og rulletobak øges fra 52,5 kr. pr. kg. til hhv 402,5 og 452,5 kr. pr. kg. (Provenu: 200 mio.kr.) Højere afgift på affald (Provenu 60 mio.kr.) Vægtafgift på traktorer således at indregistrerede traktorer og påhængsvogne belastes med fuld afgift (Provenu 40 mio.kr.)

7. nov. Valg i USA

En marginal forskel mellem vicepræsident Al Gore og den republikanske kandidat George W. Bush medfører omtælling i staten Florida. Vinderen af det amerikanske præsidentvalg bliver derfor ikke fundet i første omgang.

11. dec. EU-topmøde i Nice

Her følger centrale elementer i Nice-traktaten:

- EU-kommisionen: Hvert land skal have en kommissær, så længe antallet af medlemslande er højst 27. I 2005 mister Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien og Spanien deres ene kommissær.
- Ministerrådet: De fire største lande får 29 stemmer hver, mens de mindste får tre. Danmark har fået syv stemmer. Hvis samtlige ansøgerlande bliver medlemmer, vil det samlede stemmetal blive 345.
- EU-parlamentet: Antallet af pladser øges fra 626 til 732 for at give plads til nye medlemslande.
- Veto: Inddrages i et par snese tilfælde, heriblandt udnævnelser inden for EU. Vetoretten ophæves delvis, når det gælder handelsaftaler, undtaget herfra er aftaler om tv og film.
- Visse spørgsmål om asyl og indvandring afgøres ved såkaldt kvalificeret flertal i ministerrådet fra 2004.
- Vetoretten opretholdes i spørgsmål om skatter og social tryghed.
- Samarbejde i dybden: Mindst otte medlemslande kan sammen indlede et uddybet samarbejde. Et kvalificeret flertal i ministerrådet må imidlertid godkende det. Det udenrigspolitiske samarbejde kan bremses med et veto fra et enkelt medlemsland. Uddybet samarbejde kan ikke omfatte forsvar eller spørgsmål med militære konsekvenser.
- Østrig-klausul: Når et medlemsland bryder EU's grundlæggende normer, kan EU udfærdige anbefalinger til landet, hvis fire femtedele af medlemslandene beslutter det.

14. dec. George W. Bush bliver USA's næste præsident

Efter en periode siden valget i USA 7. november 2000 med genoptællinger af stemmer og retssager om fejl i valgprocedurerne i Florida, opgiver demokraten Al Gore at kæmpe videre for at blive præsident. Det betyder, at republikaneren George W. Bush indsættes som USAs næste præsident. Beslutningen kommer efter, at USAs højesteret har afgjort, at de igangværende genoptællinger i Florida, ikke er gyldige.

21. dec Regeringsrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Udenrigsminister Niels Helveg Petersen, by- og boligminister og minister for ligestilling Jytte Andersen, forsvarsminister Hans Hækkerup og sundhedsminister Sonja Mikkelsen udtræder af regeringen.

Der er fem nye ansigter i den 4. Nyrup Rasmussen-regering; by- og boligminister og minister for ligestilling Lotte Bundsgaard, skatteminister Frode Sørensen, kirkeminister Johannes Lebech, sundhedsminister Arne Rolighed og minister for udviklingsbistand Anita Bay Bundegaard.

Skatteminister Ole Stavad, erhvervsminister Pia Gjellerup, og finansminister Mogen Lykketoft skifter poster til henholdsvis erhvervsminister, finansminister og udenrigsminister. Minister for udviklingsbistand Jan Trøjborg overtager posten som forsvarsminister. Endelig overdrages hvervet som kirkeminister til Johannes Lebech fra Margrethe Vestager, der herefter udelukkende er undervisningsminister.

Efter ministerrokaaden består regeringen af følgende ministre:

• Statsminister:	Poul Nyrup Rasmussen (S)
• Økonominister og minister for nordisk samarbejde:	Marianne Jelved (R)
• Udenrigsminister:	Mogens Lykketoft (S)
• Finansminister:	Pia Gjellerup (S)
• Miljø- og energiminister:	Svend Auken (S)
• IT- og forskningsminister:	Birte Weiss (S)
• Undervisningsminister:	Margrethe Vestager
• Forsvarsminister:	Jan Trøjborg (S)
• Indenrigsminister:	Karen Jespersen (S)
• Fødevareminister:	Ritt Bjerregaard (S)
• Justitsminister:	Frank Jensen (S)
• Socialminister:	Henrik Dam Kristensen (S)
• Erhvervsminister:	Ole Stavad (S)
• Kulturminister:	Elsebeth Gerner Nielsen (R)
• Arbejdsminister:	Ove Hygum (S)
• Trafikminister:	Jacob Buksti (S)
• By- og boligminister og minister for ligestilling:	Lotte Bundsgaard (S)
• Skatteminister:	Frode Sørensen (S)
• Kirkeminister:	Johannes Lebech (R)
• Sundhedsminister:	Arne Rolighed (S)
• Minister for udviklingsbistand:	Anita Bay Bundegaard (R)